Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SOZD ISKRA

Številka 4 — Leto XXI — 30. januar 1982

POGOVOR Z ZDENETOM SKOKOM

»Prisila mi pot k izvozu«

„V Iskri bi se morali bolj zavedati, da je izvoz življenjska potreba in nuja ne pa nekakšna prisila. Dokler bodo mnogi v naši sestavljeni organizaciji izvažali le zato, ker potrebujejo devize za uvoz repromaterialov in opreme, potem tudi izvozni rezultati ne bodo dobri.“ S to mislijo je začel pogovor direktor področja za trgovanje s SEV v Iskri Commerce Zdene Škok. Našega sogovornika, znanega po tem, da nima dlake na jeziku, smo zaprosili za oceno Iskrine zunanjetrgovinske menjave z deželami Sveta za vzajemno gospodarsko in tehnično pomoč v minulem letu ter o načrtih za letos.

Morda najprej nekaj številk o lanskoletnih izvoznih uspehih Iskrinih tovarn v trgovanju z deželami SEV?

„S temi državami je Iskra sklenila lani za več kot 96 milijonov dolarjev pogodb, realizirali pa smo jih skoraj za 81 milijonov dolarjev. Od tega smo na klirinško območje SEV prodali za 68 milijonov dolarjev, preostalo pa na kovertibilno. Takoj naj poudarim, da smo s tem izvozili za 28,7 milijona dolarjev več, kot v letu poprej, v odstotkih pa je to za 58 % več.“

Če mi je prav znano, je imelo področje za trgovanje z SEV lani kar tri izvozne načrte — t.im. prvega, nato usklajenega s SIS—eot in tretjega, ki so ga še povečali na zunanjetrgovinski konferenci na Brdu pri Kranju. In kako ste uresničevali te tri načrte?

„Prvega smo presegli za 23 odstotkov, drugega za 5 %, tretjega pa nismo uresničili; približali smo se mu na 92 %, je bil pa od prvega višji za okoli 20 milijonov dolarjev.“

In kako ocenjujete te rezultate?

„V letu, ki je bil izredno težak za Iskro, se je torej naš izvoz povečal skoraj 29 milijonov dolarjev in to je ugovoren podatek za marsikaj. Lahko se vprašamo, zakaj se je Iskrina industrija prav v najtežjih pogojih odločila za tolikšen izvoz v SEV. Odgovor je sila enostaven: v teh deželah imajo nam ustrezne cene, pravočasno lahko z njimi sklepamo pogodbe, zanimive za Iskro pa so tudi izvozne količine.“

Uvoz iz vzhodne Evrope pa medtem precej zaostaja za uvozom z zahoda, oziroma za izvoznimi dosežki v dežele SEV-a. Kako bi to komentirali?

„Vseskozi govorimo o tem, da je izvoz naša življenjska nuja, kako pa bi kakšen dolar pri uvozu prihranili, nam, žal, pogosto ni mar, ali še bolje rečeno, na to pozabljamo. Prav na Brdu pri Kranju sem na nedavnem operativnem sestanku Iskrinih izvoznikov trdil, seveda po posvetovanju z našimi predstavniki v deželah SEV, da bi lahko zahodni izvoz v večji meri nadomestili z vzhodnim. In pri vsem našem precej velikem uvozu odpade na uvoz iz SEV le slabih 10 milijonov dolarjev na leto.“

Povrniva se k izvoznim rezultatom. Gotovo ima velik delež pri lanskoletnih in seveda tudi prejšnjih uspehih tudi Iskrina predstavniška mreža v teh deželah?

„Odlično tržno mrežo imamo v deželah SEV, res fantastične fante imamo tam. In prav njim gre tudi precejšen del zasluge za takšne uspehe. Te fante bi lahko primerjal s samorastniki, ti samorastniki pa so enkratni posamezniki. Žal pa nekateri v Iskri še vedno podcenjujejo to mrežo in imajo raje tisto na zahodu, od katere lahko dobijo več dolarjev, mark.“

Bi morda na kratko pregledala iskrino poslovanje po posameznih deželah SEV, z razliko od ustaljenih navad, pa začniva pri tistih, kjer nam izvoz še vedno precej šepa?

„Najbolj me moti naša prodaja v Romunijo. Toliko pišemo o tej prijateljski državi in o tem, kako imamo z njo dobre politične odnose. Žal tako ni z ekonomskimi. Podobno je tudi z Madžarsko, v zadnjem času pa se bo, kot kaže, nekoliko izboljšal naš izvoz v Bolgarijo. O trgovanju s ČSSR bi dejal to, da so bili rezultati precej odvisni od prizadevnosti vodij predstavništva in ti rezultati so se v zadnjih nekaj letih precej izboljšali. Glede Poljske bi dejal, da sedanji položaj v tej deželi ni skoraj v ničemer ohromil naših trgovinskih odnosov. Obveznosti do njih smo izpolnjevali tudi po 20. decembru, za kar nam je poljsko veleposlaništvo v Jugoslaviji izreklo vse priznanje.“

(Nadaljevanje na 3. strani)

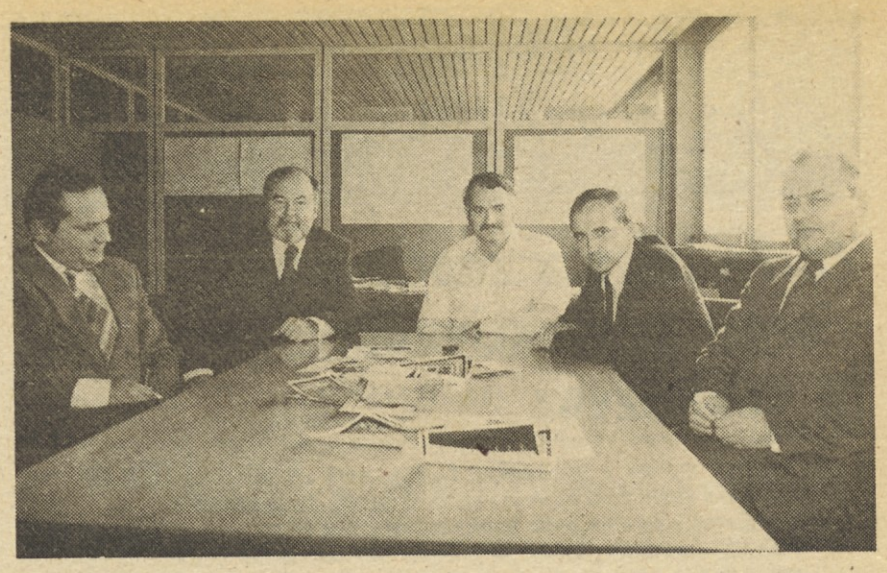

Obiskovalci v Mikroelektroniki.

MIKROELEKTRONIKA

Obisk poslovnih partnerjev iz ZDA in Avstrije

V Mikroelektroniki so bili na obisku gostje iz AMI — American Microsystems Inc. — g. Lee Seely in g. Ron Young in g. Ditmar Kranzer iz Voest—Alpine — Avstrija. Razgovorov o nadaljnjem sodelovanju so se udeležili prof. dr. Lojze Trontelj, direktor Dušan Pirc, dr. Janez Trontelj in Janez Resman.

Obiskovalci so povedali, da 10 km južno od Gradca gradijo novo tovarno mikroelektronike. Gradijo jo s sodelovanjem ameriške firme AMI — American Microsystems Inc. Tehnični direktor Janez Resman nam je dejal, da ne gre za konkurenčno tovarno Iskrini Mikroelektroniki. Nasprotno. Proizvodnja te nove tovarne se bo dopolnjevala in tudi sodelovala z Iskrino Mikroelektroniko.

Pogovori so pokazali, da so zastopniki Voest—Alpine zelo zainteresirani za delo in sodelovanje Iskre Mikroelektronike na vseh področjih, od načrtovanja pa do raznih faz proizvodnje.

Tovarno mikroelektronike v Avstriji nameravajo po programu zgraditi v letu in pol. Za tak projekt je to gotovo zelo kratek čas. Iskrini strokovnjaki so bili malce začudeni. Gostje pa so povedali, da je Siemensu v Beljaku to uspelo, da so celo večjo tovarno postavili v 18 mesecih.

Zato lahko verjamemo, da bo sedaj, ko so že podpisali pogodbo o nakupu zemljišča, tudi delo steklo po načrtih, zlasti, ker imajo lastne skupine za projektiranje tudi na področju čiste klime.

Gostje so si ogledali tudi tovarno in pohvalili Iskro. Želeli so nam, da bi danes še neizkoriščena draga oprema čimprej polno zaživela v proizvodnji.

F. Kotar

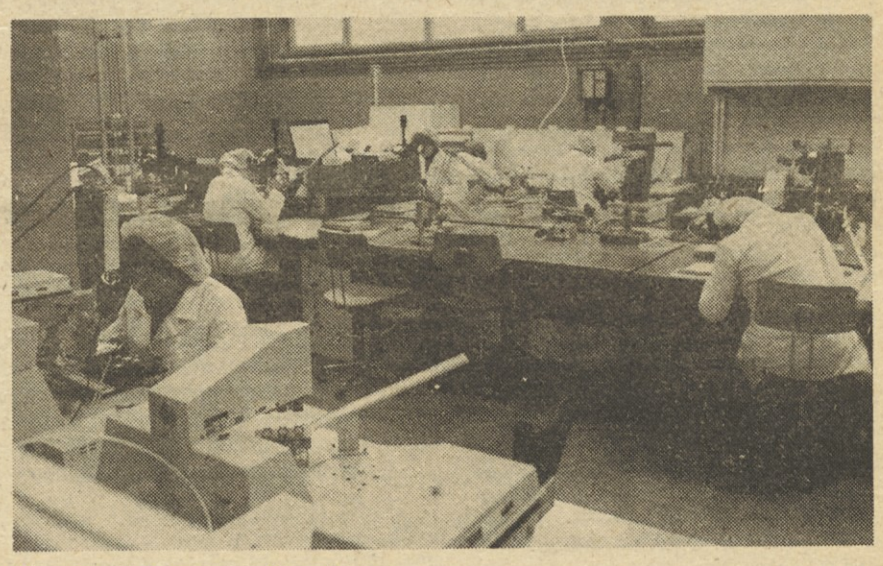

V proizvodnji integriranih vezij

POGOVOR S PODPREDSEDNIKOM IS OBČINE KRŠKO

Industrijska elektronika je za nas velika pridobitev

Iskrina tovarna Industrijska elektronika v Kostanjevici je dobila lani nove delovne prostore, že po nekaj mesecih pa se je znašla v precejšnjem deficitu. Okrog te zagate je bilo veliko nepotrebnega hrupa. Deficit je pokrila IEZE, seveda pa so se za ureditev razmer zavzeli tudi v krški občini, kamor sodi Kostanjevica. Zato smo prosili podpredsednika IS SO Krško Igorja Dubrovnika, naj nam o tem kaj pove.

Igor Dobrovnik.

Pravzaprav smo šli na pogovor z njim zato, ker je tudi predsednik Komiteja za gospodarstvo v občini Krško. Njegovo delo v poostrenih gospodarskih pogojih ni lahko.

„Predvsem naj povem, da za krško občino pomeni Iskra, ali natančneje Industrijska elektronika novo industrijsko vejo. Pri nas je sicer močna papirna industrija, kovinsko predelovalna industrija pa tudi v kmetijstvu kar dobro stojimo. Elektronika pa je nova veja, kar je gotovo pomembno, saj upamo, da se bo ta „mladika“ razrasla v močno drevo.

Zlasti pa smo veseli, da je Iskra začela z industrijsko elektroniko prav v Kostanjevici, ki je sicer kulturno in

(Nadaljevanje na 3. strani)

Akcijska in javna resolucija 9. kongresa ZKJ

Letošnje leto po pravici lahko označimo za leto kongresov. Zato ni nič čudnega, če priprave na kongres tako partijske kot sindikalne, mladinske in zveze borcev po republikah in v federaciji že intenzivno potekajo. Tako je imela pred kratkim sejo komisija za pripravo resolucije 9. kongresa ZKS, ki si je zastavila nalogo, da naj bi bila resolucija takšna, kot bi jo želeli in da bi bila bolj mobilizacijsko usmerjena v boj za spreminjanje odnosov, zaradi česar bo treba delovno zasnovo resolucije skrčiti, ne da bi pri tem siromašili vsebine.

V resoluciji naj bi bil večji poudarek dan zlasti naslednjim temam:

- odpiranju Slovenije v svet, predvsem enakopravnemu, soodvisnemu pospešenemu vključevanju v mednarodno delitev dela z usmeritvijo na ekonomsko učinkovitost in prizadevanja za novo gospodarsko ureditev;
- jedrnat, mobilizacijski in realno optimistični slog naj spodbuja akcijo tistih, ki bodo glavni nosilci boja za poglabljanje samoupravnih odnosov in za stabilizacijo;
- poti, kako bomo dosledno uresničevali sistem socialističnega samoupravljanja, saj se zdaj dogaja, da so tudi deli zveze komunistov ovira, da bi se sistem uveljavil;
- deformacijam v družbi, vzrokih zanje in načinu, kako jih odstraniti, kar bo prispevalo tudi k razločevanju med člani ZK, s tem pa k večji idejni in akcijski enotnosti;
- kadrovski rasti zveze komunistov predvsem kvalitetno, saj samo večanje števila članstva ne zagotavlja tudi učinkovitosti ZK;
- odgovornosti komunistov v sleherni temeljni celici in družbenopolitični skupnosti za razvitost samoupravnih odnosov;
- dolžnosti komunistov pri iskanju poti in načinov, kako razreševati stvari, zlasti njihovi vlogi, kadar se je treba spopadati s težnjami, ki ne izhajajo iz družbenolastninskih pozicij;
- poostrenim spopadom s tistimi, ki hočejo še naprej odločati v ožjih okvirih upravnega aparata in v neformalnih skupinah;
- enemu temeljnih vprašanj, zakaj je presežno delo odtujeno od delavca, kar povzroča številna protislovja in probleme v družbi;
- odnosu do skupinskolastninskih teženj, ki se krepijo tudi v Sloveniji in povzročajo zastoje v združevanju dela in sredstev (značilna primera sta računalništvo in integracije v kmetijstvu);
- doslednemu obračunu z negativnima težnjama, na eni strani teza o trdi roki, s katero naj bi reševali sedanje gospodarske težave (češ da samoupravljanje tega ni sposobno), na drugi strani pa liberalistična težnja po takšni demokraciji, v kateri bi vsak delal, kar bi hotel, predvsem pa izkoriščal monopolni in skupinsko-lastninski položaj.

Torej, resolucija naj bo čim bolj udarna, akcijska in mobilizacijsko usmerjena.

D.Ž.

JANEZ VIPOTNIK, DIREKTOR FINANČNO RAČUNOVODSKEGA PODROČJA ISKRE COMMERCE

Vse za zmanjšanje inflacije

Brez prilagajanja tečaja dinarja tujim valutam in brez njegove realne vrednosti ne bomo mogli več gospodariti. Vprašanje je le, kako do realnega tečaja: s stalnim drsenjem, z devalvacijo ali s kombinacijo obeh ukrepov. Menim, da je prava pot drsenje tečaja. Devalvacija namreč prinaša s seboj preveč negativnih posledic — poruši se stabilno okolje, ki ga gospodarstvo potrebuje za nemoteno proizvodnjo, grobo se spremenijo pogoji gospodarjenja, razen tega pa devalvacija močno pritisne tudi na cene.

V Iskri, ki ima pozitivno zunanjetrgovinsko bilanco, se bo prilagoditev dinarja njegovi realni vrednosti vsekakor poznala. Lani smo izvozili za 150 milijonov dolarjev izdelkov na konvertibilni trg, uvozili pa za okoli 132 milijonov dolarjev, prav tako s konvertibilnega trga. Trgovanje z deželami s konvertibilno valuto obsega 70 % (lani smo jih sicer dosegli nekaj manj) vse zunanje trgovine.

Seveda pa moramo ob tem ukrepu — poti k realnemu tečaju dinarja — ki ga pozdravljamo, povedati še nekaj. Vsaj dosedaj so vse prednosti, ki smo jih kot izvozniki bili deležni zaradi padanja vrednosti dinarja, razvrednotile prehitro rastoče cene doma.

Za primerjavo: pred devalvacijo leta 1980 smo v Iskri našim lastnim izvoznikom plačevali 30-odstotne interne stimulacije za izvoz. Po devalvaciji smo stimulacijo znižali na 15 %. Toda ta raven je vzdržala le nekaj mesecev, potem pa smo morali, zaradi naraščajočih domačih cen, interno stimulacijo neprenehoma povečevati in zdaj že lep čas dosega 50%.

Skratka, boj proti inflaciji je naloga, ki jo moramo realizirati hkrati s približevanjem dinarja njegovi realni vrednosti.

Kako zoper inflacijo pa je že druga „pesem“: vsekakor bi morali v ta boj vključiti tudi bolj selektivno uporabo investicijskih sredstev, postaviti realnejšo obrestno mero na posojila — le-ta bi sploh morala biti tesno povezana z vrednostjo dinarja in rastjo cen. Ne nazadnje velja v okviru ukrepov omeniti, da družbena stimulacija izvoza ni dobra.

Načelo pospeševanja izvoza na konvertibilni trg ni dovolj upoštevano, današnja izvozna stimulacija pa je le nek način za prerazporeditev dela dohodka, ki se steka skozi carine. Zdaj se stimulacije skorajda ne razlikujejo pa naj gre za izvoz komajda predelane surovine, ali pa izdelek z visoko stopnjo predelave.

DELOVNI OBISKI V TOZD

Za Ferite sta značilna visoka produktivnost in velik izvoz

„Naši delavci v proizvodnji in strokovni sodelavci so „uigrani" tim. Delamo v dveh, treh pa tudi v štirih izmenah, če je potrebno. Seveda pa je nagrajevanje po delu temu ustrezno, saj znaša stimulacija včasih tudi 30 % osebnih dohodkov, izvoz pa je mesečno stimuliran in sicer za polovico več kot tisto, kar prodamo doma," je povedal Dušan Dolničar vodilnim družbenopolitičnim delavcem SOZD Iskra v četrtek, 21. januarja ko so obiskali TOZD Feriti.

TOZD Feriti je bila pred osmimi, desetimi leti tovarna, ki bi ji rekli, da ji gre slabo. Potem pa so naredili temeljite kadrovske spremembe med vodilnimi in strokovnimi sodelavci – in steklo je. Pred petimi leti so tovarno razširili, letos pa bodo spet stekla dela za prostore, kjer bodo vgradili novo tehnologijo in povečali zmogljivosti.

Delovni kolektiv šteje 320 zaposlenih, od tega v poslovnih enotah na Ljubnem in v Solčavi 100, ostali pa so v matični tovarni v ljubljanskih Stegnah. Izdelujejo predvsem feritna jedra in feritni izdelek višje stopnje – navite komponente.

Lanski poslovni rezultati kažejo, da so naredili v proizvodnji 33 % več kot leto prej, izvozili so 56 % več kot leta 1980, ob tem pa je bilo le 2 % zaposlenih več.

Skratka, delo lepo teče, trga jim ne manjka doma, v tujini, skoraj izključno na konvertibilnem trgu pa so našli kupce, ki so pripravljeni kupiti celo več, kot jim lahko v Feritih prodajo. Prav zaradi močne konjunkture na domačem in tujem, konvertibilnem trgu, večajo proizvodnjo in so že leta 1980 dosegli višino proizvodnje, kot so jo v srednjeročnem načrtu predvideli za leto 1983. Vendar so ob tem vse človeške in strojne zmogljivosti napeli do kraja, saj so si hoteli na trgu pripraviti pozicije za čas po investiciji, ko bodo kapacitete močno povečali. Ob vsem tem pa si močno prizadevajo za profesionalizacijo proizvodnega programa. Izdelujejo že precejšen odstotek feritov za profesionalno rabo. Širijo tudi obseg dela v oddelku kakovosti, saj le-ta lahko zagotovi solidno poslovanje s kupci, oz. porabniki feritov in navitih komponent.

Ob močni ekspanziji na domačem in zunanjih trgih pa žal investicija v širitev kasni. Načrtovali so sicer, da bo delo v novem delu tovarne steklo že letos, zdaj pa upajo, da bodo spomladi ob 30-letnici tovarne stekla gradbena dela in bodo nove prostore odprli leta 1983.

Ob tako močni rasti proizvodnje, ki je izvozijo kar okrog 40 %, pa imajo precej težav s strokovnimi službami v Skupnih službah DO. Direktor Dolničar pravi, da so pogostokrat zelo neučinkovite in zato so v TOZD nekatere funkcije, ki so jih prej opravljali v skupnih službah prevzeli sami. Tako imajo lastno prodajo, predvsem zaradi specifičnosti njihovega izdelka in zato specifičnega pristopa na trgu.

Sploh so v TOZD Feriti, kot smo slišali, nezadovoljni s sedanjo organizacijo Iskre, ki je po letu 1975, se pravi po zadnji reorganizaciji preveč toga in shematična. Na službe ZP Iskra sicer nimajo pripomb, pač pa niso povsem zadovoljni z Iskro Commerce, ki naredi premalo in je premalo elastičen.

Torej v Feritih mislijo, kot so rekli razpravljalci v pogovoru, da bo treba narediti nekaj sprememb v organizaciji Iskre, saj nekatere TOZD v določenih delovnih organizacijah veže le tržna funkcija in morda nekatera dela v skupnih službah. Premalo je vertikalne, proizvodne povezave. Tako na primer skoraj polovico svoje proizvodnje Feriti prodajo kranjski Elektromehaniki, pri tem pa so vezani na ostale TOZD IEZE, s katerimi nimajo ne proizvodnih, ne dohodkovnih povezav. (Ob tem so pozabili povedati, da TOZD Orodjarna polovico svojih zmogljivosti daje na razpolago prav Feritom).

Padlo je tudi več idej in misli, zakaj nastaja vse večje drobljenje na majhne DO in tudi TOZD postajajo vse bolj samostojne celice, ne le proizvodne, ampak tudi upravno, z lastnimi službami in oddelki, tako da jih z delovno organizacijo veže le še zelo malo. Prav zato so v pogovoru menili, da bo treba misliti na bolj organske povezave in s tem seveda tudi prestrukturiranje.

Povedali so nekaj precej „vročih" tudi na račun prevelikega administriranja in različnih oblik povezav, ki jemljejo mnogo časa in dela neposredni proizvodnji. Tako so v Feritih dejali, da bi rabili najmanj 2 človeka, ki naj bi študirala materiale, gradiva, predloge in še kaj, kar prihaja iz vseh mogočih „nivojev".

V pogovorih so sodelovali iz SOZD Iskra: predsednik KOS Janez Kern, predsednik KS ZSMS Iztok Urbanc, sekretar DPO Miloš Pavlica, član KPO Gojmir Blenkuš in urednik glasila Iskra Dušan Željeznov, iz DO IEZE pa predsednik KPO Stane Kovačič, predsednik sindikata Drago Plaper in predsednik DS Franc Šunta. Iz TOZD Feriti: direktor Dušan Dolničar, sekretar ZK Andrej Kadunc, predsednik OO sindikata Matjaž Eržen, namestnik predsednika DS Franc Čampa in predsednik OO ZSMS Aleksander Črtalič.

Na obisku v TOZD Feriti.

Samo povezav, za katere je seveda treba precej dela in navadno zahteva tudi sredstva, je kar preveč. Feriti se povezujejo za nekatere funkcije z ostalimi tremi TOZD in Skupnimi službami na dvorišču. Dalje je seveda TOZD povezana v delovno organizacijo IEZE pa v skupnost na stegenskem kompleksu, v SOZD, ima povezavo z občinama v Šiški in v Mozirju in s krajevnimi skupnostmi v Šiški, na Ljubnem in v Solčavi. V Feritih menijo, da bi bile te povezave lahko bolj enostavne, z manj administrativnega dela in manj sestankovanja.

V pogovorih so sprožili tudi vprašanje statusa Mikroelektronike v IEZE. Ker je DO IEZE mandatar izgradnje in nekako Mikroelektroniko štejejo za del IEZE, čeprav je DO v ustanavljanju. Pri tem pa ob velikih vlaganjih v Mikroelektroniko, ob močnem uvozu te ključne delovne organizacije pravijo, da IEZE dobi dovolj, ali celo preveč deleža za investicije, uvoznih pravic pa še, i.t.d. To miselnost pa bo treba korigirati, saj je Mikroelektronika projekt vse Iskre, če že ne vse Slovenije. Naj jo tako tretirajo tudi uradno in poluradno.

Ob koncu je predsednik KOS Janez Kern ugotovil, da je bil pogovor odprt, učinkovit in predvsem koristen tako za eno, kot drugo stran. Zlasti pa je pohvalil delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v tej TOZD.

F.Kotar

TOZD Naprave in orodja—ključ sodobne tehnologije IEZE

V četrtek, 21. januarja so vodilni družbenopolitični delavci SOZD Iskra obiskali TOZD Orodja in naprave. Pogovora so se udeležili vodilni delavci družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter poslovodni delavci TOZD in delovne organizacije Industrije elementov. Pogovor je bil odkrit in je pokazal, da so orodjarji ključni ljudje, ki ustvarjajo sodobno tehnologijo.

TOZD Naprave in orodja je predstavil direktor Janez Blaž. Kot pove že ime, ta 60-članski kolektiv načrtuje in proizvaja orodja, stroje in naprave za IEZE. Prav zato to tovarno štejejo za TOZD skupnega pomena v IEZE. Največ delajo za TOZD Feriti, nekaj za Polprevodnike, za Mokronog in za šentjernejske TOZD, več pa za Keramiko v Vižmarjih.

Njihovi izdelki služijo predvsem avtomatizaciji proizvodnje, mehanizaciji nekaterih postopkov in seveda izdelovanju orodij. Imajo lastno konstrukcijo in tudi dobro opremljeno proizvodnjo s klasičnimi obdelovalnimi stroji, prav tako pa tudi s koordinato, erozijo in diamantnim brušenjem. Ker delajo orodja za Magnete in Keramiko iz karbidnih trdin za suho, prašno stiskanje (sintranje), se seveda morajo lotevati tudi najzahtevnejših postopkov, kot je diamantno brušenje in izžiganje.

V Orodjarni, kot kratko imenujejo to TOZD, pa s stanjem niso zadovoljni. Vse bolj manjka kadrov, dobrih izkušenih orodjarjev, ki vse preradi uhajajo v druge službe izven svoje stroke. Tudi strojni park ni najboljši, zlasti pa so zmogljivosti premajhne. Pri orodjarskem delu se navadno vedno mudi, zato mnogi negodujejo. Načrtujejo prostorsko in strojno širjenje svoje tovarne, zlasti pa nameravajo okrepiti konstrukcijo, saj bo nujno, če hočejo slediti specialnim potrebam TOZD v IEZE.

Zlasti jih moti, da tovarne kot so HIPOT, Keramični kondenzatorji pa še nekateri cepijo moči z odpiranjem lastnih orodjarn. Tako se drobijo strokovna prizadevanja, a tudi raven bi lahko bila v eni, koncentrirani tovarni za vso IEZE precej višja. Zlasti bi radi skoncentrirali skupno močno konstrukcijo. Saj so krmilja, pnevmatika, hidravlika in druga načela enaki za vse tovarne. Radi pa bi imeli specialista za vsako TOZD in tako bi lahko timsko naredili mnogo več, bolje in ceneje s skupnimi močmi in združenim znanjem.

Sicer dobivajo nekaj opreme ob investicijah v nekaterih tovarnah, ki naj bi skladno s širjenjem svojih kapacitet in orodjarskih potreb, sovlagali tudi v Orodjarno. Tako bodo v kratkem dobili žično erozijo in načrtujejo še nakup nekaj specialnih strojev iz uvoza. Tako bodo že letos proizvodnjo povečali za 19 %, z dodatnimi kapacitetami pa bi jo lahko še bolj.

V pogovoru so nadalje sprožili vprašanje dohodkovne povezave s TOZD, za katere Orodjarna dela. Doslej dohodkovnih odnosov še ni navezala z nikomer. Menijo namreč, da se težko spuščajo v poslovni riziko, če hočejo normalno delati. Dohodkovni odnos pa naj predstavlja seveda določeno poslovno tveganje tudi za proizvajalca orodij.

Ob tem je direktor DO ZORIN sprožil zanimivo misel, da je dohodkovno povezovanje s proizvajalcem avtomatiziranih strojev za specialne namene ne le možno, ampak zelo koristno za obe strani. Gre za tole: standardni, konfekcijski univerzalni stroji, ki jih kupimo doma, ali v tujini, niso prilagojeni čisto specialnim potrebam proizvodnje, v našem primeru proizvodnji elementov in podsklopov ter sklopov. Zato je tempo proizvodnje manjši, proizvodnja pa rabi več ljudi in seveda daljši čas za proizvodnjo, morda tudi zahteva uvožene surovine in polizdelke.

Tu je hvaležen posel za tehnologe, še bolj pa za konstrukterje in seveda v končni fazi za orodjarje. Z dohodkovno povezavo se dogovorijo s proizvajalno TOZD, da bi za določen postopek, proces ali za določen splet procesov izdelali specialen stroj, napravo ali trak. Konstrukterji in drugi pregledajo možnosti in prilagodijo vso proceduro proizvodnje prav določeni funkciji, morda čisto določenemu izdelku. Seveda, ker je naprava konstruirana za ozek in čisto določen namen, je lahko učinkovitejša, hitrejša, preciznejša, bolj prilagodljiva, morda celo naravnana na domačo surovine. In finančni učinek? Ja, da povečane zmogljivosti, kakovostna zanesljivost ter prihranjen čas pomenijo velik denar.

Tako nastane z vloženim znanjem, izkušnjami in delom velika ekonomska rezerva, ki si jo po dogovoru lahko razdelita proizvajalec in dobavitelj z boljše opreme. Najbrž je ob tem vsem jasno, da bo ta ekonomska rezerva večja, čimveč bo vloženega znanja tehnologov, konstrukterjev, razvojnikov in orodjarjev, ki uresničujejo načrtovano zamisel. Sorazmerna delitve pa seveda predstavlja sorazmerje vloženega dela in znanja in tega sorazmeren učinek v ekonomiki proizvodnje in na koncu poslovanja.

Tu je torej prav za proizvajalce naprav in orodij velik izziv. Tu je simulacija znanja, izkušenj in iskrivosti. Res da sedanji tržni odnos predstavlja dohodek brez rizika. Je pa ta dohodek manjši, kot pa bi bil v primeru uspešne tehnične izboljšave, pri kateri bi proizvajalec opreme sodeloval od zamisli do realizacije. Ker le on je strokovno in tehnično sposoben realizirati tak projekt. Ljudje v TOZD so namreč naravnani na proizvodnjo svojega proizvodnega programa ne pa za proizvodnjo strojnih kapacitet.

Ob vsem tem so ugotovili, da kvalitetna dela v Orodjarni že zdaj močno raste. Saj je pa to tudi življenjska nuja, ker vse večji izvoz zahteva vse kvalitetnejša orodja in naprave. Ob vsem tem pa imajo v Orodjarni minimalne režijo in marsikaj opravijo sodelavci, čeprav ni to ravno njihov delokrog.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi pa delajo kritično in tudi sinhrono, hkrati s poslovodnimi sodelavci. Zlasti so poživili delo osnovne organizacije ZK in mladine. Mladi so se dogovorili z mladimi iz skupnih služb, da bi osnovali eno osnovno organizacijo ZSMS, ker je zdaj mladih v obeh enotah bolj malo. Skupno pa bi delo in interesne dejavnosti bolje stekle.

F. Kotar

V pogovorih so sodelovali iz SOZD Iskra: Predsednik KOS Janez Kern, predsednik KO ZSMS Iztok Urbanc, sekretar DPO Miloš Pavlica in direktor DO ZORIN Marjan Trojer. Iz DO IEZE: Član KPO Ludvik Simonič, predsednik DS Franc Šunta in predsednik sindikalne konference Drago Plaper. Iz TOZD Naprave in orodja: Predsednik DS Anton Cimerman, sekretar ZK Leon Vojnič, predsednik OO sindikata Janez Košak, predsednik OO ZSMS Zoran Petrovič in direktor Janez Blaž.

Med pogovori v TOZD Naprave in orodja.

SOZD ISKRA, Izobraževalni center

razpisuje STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE NA TEMO:

SISTEMSKA ANALIZA

v času od 23. 3. 1982 do 27. 3. 1982

Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno vsem, ki se ukvarjajo z avtomatsko obdelavo podatkov in bi si radi razširili znanje o sistemski analizi. Vabljeni so sistemski analitiki in organizatorji, razvijalci sistemov in uporabniki teh sistemov.

VSEBINA:

Za zvezo med uporabnikom in projektantom ter programerjem skrbi sistemski analitik. Ta spoznava problem, ki tare uporabnika, poišče rešitev in priskrbi vse podatke, ki jih bosta potem projektant in programer računalniško obdelala. Na tem področju dela je v zadnjem času prišlo do večjih sprememb in novih metod. Na seminarju si bodo slušatelji podrobneje ogledali konkretne primere in se v njih preizkusili.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

1. Osnovni pojmi
2. Prvine projekta
3. Naloge sistemskega analitika
4. Strukturiranje
5. Analiza podatkov
6. Analiza funkcij
7. Sinteza struktur podatkov in funkcij
8. Delovna dokumentacija
9. Zaključek

ČAS IN KRAJ

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli v torek, 23. 3. 1982 ob 8. uri v Hotelu Grad Hrib in zaključili v soboto, 27. 3. 1982 ob 14. uri.

NOSILEC PROGRAMA:

ISKRA ZORIN, TOZD CAOP, tov. Miro Lozej, dipl. matem.

CENA strokovnega izpopolnjevanja:

V ceno 5.670 din so vključeni penzionski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice.

Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD.

PRIJAVE:

Zainteresirani kandidati naj takoj pošljejo informativno prijavnico na naslov: SOZD ISKRA, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3.

Na podlagi informativne prijavnice bomo poslali običajno prijavnico za udeležbo na seminarju v vašo OZD v potrditev zaradi plačila stroškov izobraževanja.

Podrobnejše informacije o vsebini strokovnega izpopolnjevanja dobite pri Miru Lozeju, na tel.: (061) 213–213, int.: 14–76, o organizaciji seminarja pa na tel.: (061) 222–212.

Industrijska elektronika je za nas velika pridobitev

(Nadaljevanje s 1. strani)

zgodovinsko zelo pomembna,nima pa se večje industrije. Pri tem je važno tudi to, da je elektronika „čista“ industrija, ki odpira možnosti zaposlovanja pa tudi ne onesnažuje okolja. Seveda je pomembno tudi to, da se z vitalno močjo Iskre veča tudi naš gospodarski potencial.

Sicer je Industrijska elektronika „stara“ že 10 let, vendar z novo tovarno, ki so jo lani odprli, nastajajo pogoji za širitev proizvodnje in seveda to pomeni tudi odpiranje novih delovnih mest.“

In kaj mislite o anomalijah, oz. izgubi sredi lanskega leta v Industrijski elektroniki?

Predsednik Igor Dobrovnik meni, da prave izgube sploh ni bilo. Šlo je bolj za splet okoliščin, da se je Iskra v Kostanjevici znašla v težkem gospodarskem položaju. Seveda na občini pozorno spremljajo gospodarjenje vseh delovnih organizacij. Tudi Iskri bo posvetili vso potrebno pozornost in jim nudili vso potrebno pomoč. Pripravljeni so bili tudi priskočiti na pomoč s finančnimi rezervami, ki jih ima občina Krško precej.

„Stopili smo v stik z delovno organizacijo Iskro IEZE in se odprto pogovorili. zagotovila predsednika KPO Staneta Kovačiča, da boste začasno s solidarnostno pokrili nastalo izgubo, so se pokazala za resnična. Tako je DO pokrila deficit in premostila zagato. TOZD Industrijska elektronika pa je preostali del leta posojila vrnila in je že leto 1981 zaključila z ostankom dohodka.

Tako smo dobili še eno dobro izkušnjo z Iskro, ki se je pokazala učinkovito in predvsem notranje trdno. Videli smo, da znate in morate svoje gospodarjenje solidno in fleksibilno urejati.“ Tako je povedal predsednik Igor Dobrovnik.

Nadalje nam je povedal, da je občina ob tem pregledala tudi proizvodne programe, domače in kooperacijske s tujino in ugotovila, da so zastavljeni na zdravih temeljih, predvsem ekonomskih. Tako se pred Kostanjeviško Iskro odpira zdrava perspektiva.

„Da pa je zašla v težaven položaj je razumljivo, saj so se lani spomladi selili in morali prebroditi vrsto začetnih težav v novi tovarni. Poleg tega so zaposlili prek 50 novih delavk, katerih uvajanje je trajalo nad 3 mesece in ta neizkušenost pri delu je tudi naredila svoje,“ pravi Igor Dobrovnik.

Sogovornik nam je nato povedal tudi, da v rezervni sklad občine zbirajo ne le 2,5 % od dohodka TOZD ampak 5 %.Tako imajo dovolj sredstev, da ob morebitnih težavah v tovarnah priskočijo na pomoč in tako zagotovijo nemoteno delo in seveda socialno varnost delavcev.

In kaj mislite o Iskri?

„Gotovo je 30 tisoččlanski Iskrin kolektiv s svojim elektronskim programom zelo velik potencial znanja in izkušenj. Že strateška usmeritev Iskre v sam vrh svetovnega tehničnega razvoja je velika naloga, tako za Slovenijo, kot tudi za vso Jugoslavijo. In Iskra to svoje poslanstvo, oz. svoj program uspešno realizira. Govorim seveda le o svojem mišljenju, vendar že ogromno vlaganje v raziskave, razvoj in v znanje sploh, dokazuje z realizacijo najzahtevnejših elektronskih sistemov, da je Iskra v vrhu jugoslovanskega tehničnega razvoja. To je zlasti pomembno v izvozu, kjer znanje največ pomeni.“

In kaj bi nam lahko rekli o gospodarskem položaju v zaostrenih pogojih v občini Krško?

„Mislim, da lahko rečem, da prevelikih težav doslej v gospodarstvu občine še ni bilo, čeprav seveda predelovalna, zlasti kovinska industrija pogostokrat močno čuti pomanjkanje materiala in je treba večkrat napeti vse sile, da zagotovijo tekoče delo.

Naša papirna industrija, tovarna Djuro Salaj pa dela zelo uspešno. Naj povem, da papirna industrija pri nas predstavlja 60 % družbenega proizvoda v občini. Z 2000 zaposlenimi predstavlja v občini, kjer je zaposlenih okrog 7000 ljudi tudi važen faktor stabilnosti gospodarstva.

Če pa upoštevamo, da praktično Djuro Salaj pokriva 100 % jugoslovanskih potreb po roto papirju, moramo vedeti, da to predstavlja tudi važno nalogo in širok trg tej DO. Ta delovna organizacija je tudi leta 1981 delala dobro, bilo je le nekaj zapletov okrog dobave lesa iz uvoza, čeprav je devizno-bilančno uravnotežena, se pravi, da izvozi več kot uvozi.“

F. Kotar

»Prisila ni pot k izvozu«

(Nadaljevanje s 1. strani)

Naj vas prekinem. Preostali sta še Nemška demokratična republika in Sovjetska zveza. Prekinem zato, ker prav letos praznujemo 25-letnico sistematičnega obdelovanja vzhodnonemškega tržišča, po drugi strani pa ste bili tudi sami 4 leta naš predstavnik v Vzhodnem Berlinu.

„Naj začnem nekoliko drugače. Na letošnjem Leipziškem sejmu bomo dali največji poudarek 25-letnemu sodelovanju z vzhodno-nemškimi partnerji, verjetno pa bo v Slovenijo dopotovala tudi delegacija delavcev našega tamkajšnjega največjega partnerja ELEKTRO APARATE WERKE. Še nekaj bi dejal ob tem četrtstoletnem prijateljstvu: trdim, da je staro prijateljstvo včasih težje obdržati, kot pa navezati novo – nov prijatelj te še ne pozna, ne pozna tvojih morebitnih napak . . .

Zdaj pa k Sovjetski zvezi, kot našemu največjemu trgovskemu partnerju!

„V SZ smo lani prodali za nekaj več kot 46 milijonov dolarjev. Gre zlasti za telefonske centrale, telefonske aparate, telefonske vložke, ploščate releje, programatorje, VF naprave itd.“

Kaj pa letos?

„Izvoznih pogodb imamo s SZ nekaj čez 47 milijonov dolarjev, skupaj z zaostankom iz minulega leta pa je ta vsota okoli 62 milijonov dolarjev.“

In kako bo potekalo trgovanje z deželami SEV letos?

„V leto 1982 stopamo z realnimi izvoznimi številkami brez rezerv. V minulih letih smo imeli namreč 15-20 % vrednostno več pogodb. No zdaj tega ni več in če plana ne bomo uresničili, bomo tudi sami edini krivec. Načrt izvoza v dežele SEV je 92 milijonov dolarjev, od tega 78 milijonov na klirinško območje in 14 na konvertibilno“. Izredno pomemben podatek je tudi ta, da imamo sklenjenih pogodb že za 84,5 milijona dolarjev. “

Lado Drobež

Občni zbor sindikalne konference Elektromehanike

Sredi januarja je v kranjski Iskri potekal zadnji občni zbor sindikalne konference Iskre Elektromehanike. Prisotni so bili seznanjeni s poročilom o delu sindikalne konference in njenih komisij ter s spremembami v organiziranosti sindikata, ki so potrebne spričo nove organiziranosti Elektromehanike na tri nove delovne organizacije Telematika, Kibernetika in Električna orodja. Sindikalni delavci so potrdili razrešnico dosedanjim organom konference in izvolili evidentirane kandidate za vodilne funkcije v novem vodstvu sindikata v novi organiziranosti.

Po opravljenih formalnostih, ki so potrebne za uspešno delo občnega zbora, je dosedanji predsednik Vinko Marolt podal poročilo o delu sindikalne konference v mandatnem obdobju 1980–1982. V poročilu je orisal široko področje dela sindikalne konference, ki bolj ali manj zajema interese iz življenja in dela vseh delavcev delovne organizacije.

Gre za neke vrste kontinuiranost sindikalnega dela, ki izhaja iz statuta sindikalne organizacije in iz aktualnih smernic, ki se na področju sindikalne dejavnosti oblikujejo v širšem družbenem prostoru. V novejšem obdobju je bilo to delo oplemeniteno s prizadevanji za stabilizacijo gospodarjenja znotraj delovne organizacije in z aktivnostmi za drugačno in predvsem boljšo organiziranost Elektromehanike.

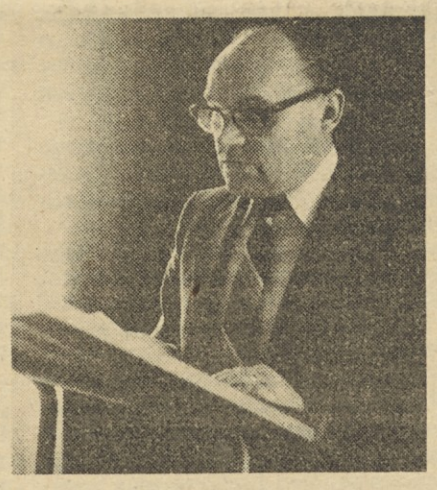

Poročilo o delu sindikalne konference Elektromehanike je podal predsednik Vinko Marolt.

Še posebej veliko dela je bilo opravljenega na področju družbenega standarda delavcev, kjer so bila upoštevana načela vzajemnosti in solidarnosti, na področju športa in rekreacije delavcev s poudarkom na množičnosti in na področju animiranja kulturnega življenja v DO. Poročila o delu komisij so podali predsedniki posameznih komisij. Iz vseh poročil je razvidno, da je delo potekalo v skladu s programi, v okviru možnosti in na podlagi interesov in potreb delavcev.

V razpravi na poročila je bilo poudarjeno, da naj sindikalna dejavnost v novi organiziranosti Elektromehanike kar največ prispeva k povezovanju skupnih interesov v novih kranjskih delovnih organizacijah. Ohranijo naj se čvrste vezi in enotnost, zlasti pri reševanju problematike na področju družbenega standarda, pa tudi na drugih področjih. Sindikalna organizacija naj veliko pozornost posveti sedanjim aktualnim pripravam na „volitve '82“, skrbi naj za aktivno in organizirano delo delegacij v novih delovnih organizacijah, ustrezneje naj se vključuje v delo kranjskega kluba samoupravljalcev, več pozornosti pa naj posveti tudi družbeni aktivnosti žena, katerih je v kranjski Iskri več kot 50 odstotkov od zaposlenih.

Po razpravi na poročila je sledila točka dnevnega reda, ki je bila name-

(Nadaljevanje na 4. strani)

VIŠINA POVRAČIL STROŠKOV ZA OPRAVLJANJE DOLOČENIH DEL IN NALOG

Na podlagi Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za izplačila povračil stroškov delavcev, ki so jih imeli v zvezi z opravljanjem nalog v SOZD ISKRA ter na osnovi Družbenega dogovora o skupnih osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog, so bili stroški za povračilo po podatkih Zavoda za statistiko in Republiške skupnosti za cene za četrto trimesečje 1981 naslednji:

1. Povprečno ugotovljeni stroški za dnevnico	
– cela dnevnica nad 12 ur	510 din
– polovična dnevnica nad 8 do 12 ur	278 din
– znižana dnevnica od 6 do 8 ur	193 din
2. Povprečni stroški za prenočišče v hotelu	
B kategorije	425 din
3. Stroški za ločeno življenje	
– stroški za stanovanje največ	3.825 din
– stroški za prehrano največ	4.590 din
4. Kilometrina	
pavšalni znesek za prevoženi kilometer z avtomobilom srednjega razreda	
– za 15.000 km letno	6,61 din/km
– za 20.000 km letno	5,94 din/km
– za 25.000 km letno	5,54 din/km.

POTREBE PO SODELAVCIH

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektno zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščene sodelavce, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za vodilna in vodstvena dela in naloge. V glasilu, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, Š 11, telefon 213-213, int. 21-25.

ISKRA – AVTOELEKTRIKA, TOZD TOVARNA ŽARNIC, LJUBLJANA

1. Vodenje operativne priprave dela
Pogoji: dipl. ing. ali ing. organizacije dela z izkušnjami v operativnem planiranju

2. Razvijalec – 2 sodelavca
Pogoji: dipl. ing. teh. fizike, 3 leta delovnih izkušenj in dipl. ing. elektrotehnike – elektronik, 3 leta delovnih izkušenj

3. Konstrukter
Pogoji: ing. strojništva, 2 leti delovnih izkušenj

4. Vodja skladišča
Pogoji: srednja komercialna šola ali KV trgovski delavec

5. Rezkalec
Pogoji: poklicna šola, 2 leti delovnih izkušenj

6. Brusilec
Pogoji: poklicna šola 2 leti delovnih izkušenj

7. Urejevalci strojev in naprav – 6 sodelavcev
Pogoji: KV strojni mehanik ali finomehanik, 2 leti delovnih izkušenj

8. Izvajanje poenterskih del
Pogoji: 2-letna administrativna šola. 1 leto delovnih izkušenj

9. Gospodar
Pogoji: poklicna šola, 2 leti delovnih izkušenj pri vzdrževanju objektov

10. Delavci v proizvodnji – 3 sodelavci
Pogoji: končana osemletka

11. Delavke v proizvodnji – več delavk
Pogoji: končana osemletka, ročna spretnost, smisel za natančno delo in dober vid

Delo pod 7., 10., in 11. je dvoizmensko. Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom s 3-mesečnim poizkusnim delom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: Iskra Žarnice. Kadrovska služba, Ljubljana Stegne 15 c.

ISKRA KIBERNETIKA, TOZD DELAVSKA RASTAVRACIJA, KRANJ

1. Administrator v računovodstvu za evidentiranje pošte, za tipkanje faktur, nalogov in obračunov ter druga administrativna dela

Pogoji: srednja Upravno-administrativna šola, 3 leta delovnih izkušenj, dobro znanje strojepisja, 3 mesece poizkusnega dela

2. Saldakontist – likvidator za vodenje saldakontov 125, 222, pripravo faktur in nalogov ter opravljanje drugih knjigovodskih del
Pogoji: srednja ekonomska šola, 3 leta delovnih izkušenj, 3 mesece poizkusnega dela.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite v 15 dneh na naslov Iskra Kibernetika, TOZD Delavska restavracija, komisija za del. razmerja, Savska loka 1, Kranj

ISKRA ELEKTROZVEZE, TOZD TTS

1. Referent za organizacijo samoupravljanja
Pogoji: višji upravni delavec, 3 leta delovnih izkušenj

2. KV pripravljalec materiala v skladišču
Pogoji: RTV mehanik, 1 leto delovnih izkušenj, predviden OD 7.519 din

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov Iskra Elektrozveze TOZD TTS Kadrovska služba, Ljubljana, Stegne 11

ISKRA ELEKTROZVEZE–SKUPNE SLUŽBE

1. Vodja pravne službe
Pogoji: dipl. pravnik s pravosodnim izpitom, najmanj 5 let delovnih izkušenj

2. Vodja inventurne službe
Pogoji: ekonomist, 2 leti delovnih izkušenjj,

3. SAMOSTOJNI KNJIGOVODJA – 2 sodelavca
Pogoji: ekonomski tehnik, 3 leta delovnih izkušenj

Delo je za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu in nadomeščanje delavke, ki je odsotna zaradi bolezni)

ISKRA ELEKTROZVEZE TOZD KOMERCIALA IN INŽENIRING

1. Skladiščni manipulant
Pogoji: končana osnovna šola, tečaj za skladiščnika, 1 leto delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas (razen pod tč. 3) s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: Iskra Elektrozveze Kadrovska služba. Stegne 11, Ljubljana

ISKRA ŠIPO TOZD TOVARNA ANTEN

1. Tehnolog I.
Pogoji: strojna fak. II. st. – tehnološka smer, 2 leti delovnih izkušenj, poizk. delo 3 mesece.

2. Orodjar za izdelavo orodij za brizganje plastike ter rezilnih orodij
Pogoji: KV orodjar, 3 leta delovnih izkušenj, 2 meseca poizkusnega dela

3. Rezkalec
Pogoji: KV rezkalec, 3 leta delovnih izkušenj, 2 meseca poizkusnega dela

4. Nastavljalec orodij Pogoji: KV strojni ključavničar, 1 leto delovnih izkušenj, 2 meseca poizkusnega dela

5. Skladiščni delavec:
Pogoji: osemletka, 1 leto delovnih izkušenj 1 mesec poizkusnega dela

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: Iskra ŠIPO TOZD Tovarna Antenskih naprav Vrhnika, Idrijska c. 42 (za komisijo za delovna razmerja) Vrhnika

ISKRA IEZE – DSSS, Ljubljana, Stegne 17

Po 18. členu samoupravnega sporazuma o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o združitvi v DO ISKRA IEZE ter 18., 21. in 23. členu pravilnika o delovnih razmerjih DSSS

komisija za delovna razmerja

razpisuje

za 4 leta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODJO RAČUNOVODSKEGA PODROČJA

POGOJI:
- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- sposobnost organiziranja in vodenja dela
- ustreznost glede na družbenopolitična in moralnopolitična merila, ki jih določa družbeni dogovor o kadrovski politiki za območje ljubljanskih občin.

Pisne prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ISKRA IEZE, Delovna skupnost skupnih služb, kadrovski sektor, Ljubljana, Stegne 17. Pripišejo naj še „ZA RAZPISNO KOMISIJO“.

„ISKRA – Industrija sistemov elektronike in zvez, n.sol.o.
Ljubljana, Stegne 11

po sklepu delavskega sveta
TOZD Proizvodnja mehanskih delov

razpisuje

prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za mandatno dobo 4 let:

VODJA TEHNOLOŠKE PRIPRAVE PROIZVODNJE

Pogoji:

Dipl. ing. ali ing. strojne smeri, s 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah.

Poleg prej navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še:
- pogoje, določene z družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin;
- da imajo sposobnost organiziranja in vodenja poslovanja ter vsklajevanja delovnega procesa.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Občni zbor sindikalne konference Elektromehanike

(Nadaljevanje s 3. strani)

njena dogovoru o novi organiziranosti sindikalne konference Elektromehanike. V Telematiki in Kibernetiki bosta formirani novi sindikalni konferenci. Za njuno delo sta že pripravljena nova poslovnika dela, za DO Električna orodja pa se še pripravlja.

Z občnega zbora sindikalne konference Elektromehanike, ki bo svojo organiziranost prilagodila novi organiziranosti delovne organizacije.

Sledilo je poročilo nadzornega odbora, ki ga je podal predsednik Janez Ziherl, in nato razrešnica dosedanjim organom konference. Nato je predsednik kadrovske komisije pri SKDO Klavdij Mulič podal predlog novega vodstva sindikalnih konferenc v Telematiki in Kibernetiki. Predlog je nastal na osnovi evidentiranja kandidatov za vodilne funkcije v bodoči sindikalni organiziranosti in po predhodnem kandidacijskem postopku ter po usklajevanju na iniciativnih odborih DO Kibernetika in DO Telematika.

V DO Kibernetika je za predsednika sindikalne konference izvoljen Anton Čuda, za namestnika predsednika Meta Marinšek, za sekretarja Vlado Lampič in za blagajnika Marina Škofic. V DO Telematika pa je za predsednika sindikalne konference izvoljen Janez Vuk, za namestnika predsednika Vitjan Kovačič, za sekretarja Zdene Ošabnik in za blagajnika Anica Kejžar.

Komisije, ki so opredeljene v predlaganih poslovnikih o delu sindikalnih konferenc, bodo izvršni odbori izvolili na prvih sejah teh organov, prav tako pa tudi nadzorne odbore.

Na koncu naj opozorimo na ugotovitev iz poročila o delu sindikalne konference Elektromehanike, ki ga je podal Vinko Marolt: Vsi delavci samoupravljalci se vse bolj zavedajo pomembnosti svoje aktivne vloge pri sprejemanju samoupravnih odločitev. Vendar pred odločanjem zahtevajo tudi celovito informiranost, saj je le-ta temeljni pogoj za njihovo kvalificirano odločanje o njihovem delu, življenju in bodočnosti v delovni organizaciji. Sindikalne delavce torej v bodočnosti čakajo med drugim tudi velike naloge na področju obveščanja vseh delavcev v novih delovnih organizacijah.

Kazimir Mohar

DO TELEMATIKA

Konstituiranje samoupravnih organov

Prejšnji teden so se v novi delovni organizaciji Iskri Telematiki konstituirali samoupravni organi delovne organizacije, in sicer odbor za spremljanje poslovanja, odbor za osebne dohodke, odbor za družbeni standard in varstvo pri delu, odbor za inovativno dejavnost, odbor za izobraževanje in kadrovsko dejavnost ter komisija za razvojna, programska in tehnična vprašanja, komisija za finance, tržništvo, planiranje in druga vprašanja in komisija za organizacijo, informatiko, samoupravne splošne akte in uveljavljanje samoupravnega razvoja. Prisotni smo bili ob konstituiranju nazadnje omenjene komisije, ki pa bo imela prav v sedanjem aktualnem trenutku delovne organizacije bržkone zelo veliko dela.

Prvi sestanek komisije za organizacijo, informatiko, samoupravne splošne akte in uveljavljanje samoupravnega razvoja je uvedel predsednik sindikalne konference Telematike Janez Vuk. Prisotne je seznanil s predlogi za predsednika in podpredsednika komisije. Predsednik je Ciril Markič, njegov namestnik pa Franc Torkar, ki sta bila s strani članov komisije enoglasno potrjena. O namenu in dejavnosti komisije je spregovoril Jakob Vehovec, v.d. vodje delovne skupnosti Informatika.

Povedal je, da komisija prevzema naloge odbora za novo organiziranost Elektromehanike, ki ga po reorganizaciji ni več. Bdeti mora nad nadaljnjim organizacijskim razvojem nove delovne organizacije Telematika. Pri uvajanju organizacijskih sprememb in oblikovanju samoupravnih aktov na tem področju naj bo vedno prisotno tudi stališče komisije.

Področje dela komisije je pestro in široko. Še posebej bo takšno v letošnjem in prihodnjem letu. Tako bo morala komisija med drugim obravnavati vprašanja organizacijske strukture Telematike, vprašanja statusnih sprememb (zlasti v smislu formiranja novih TOZD Telematike, kar bo izvedeno z letom 1983), vprašanja pravilnega oblikovanja strokovnih služb, katerih delo je treba kar najbolje prilagoditi vsebini proizvodnje telekomunikacijskih naprav, vprašanja kompleksnosti planiranja in regulacije pretokov materiala, kar je eden temeljnih problemov sedanjega organizacijskega sistema, vprašanja trženja, vprašanja finančnih pretokov in dohodkovnih odnosov v novi organiziranosti ter vprašanja razvoja informatike in obdelave podatkov oziroma izgradnje celovitega računalniško vodenega poslovno-informacijskega sistema in druga vprašanja, ki so vezana na razvoj organizacije, informatike in uveljavljanje samoupravnih odnosov na tem področju življenja in dela nove delovne organizacije. Komisija bo morala občasno oceniti dogajanja na opisanih področjih in dajati pobude za regulacijo dela.

Kot že omenjeno, sodi v področje dela komisije tudi obravnava samoupravnih aktov, ki jih bo potrjeval delavski svet delovne organizacije. Dva taka akta bosta prišla v obravnavo v kratkem, in sicer Status DO Iskra Telematika in Pravilnik o delovnih razmerjih v DO Iskra Telematika. To bo že prva priložnost, da se komisija vključi v konkretno delo.

Kazimir Mohar

POTREBE PO SODELAVCIH

(Nadaljevanje s 3. strani)

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite priporočeno v 15 dneh po objavi v časopisu DELO na naslov: ISKRA – ELEKTROZVEZE – Delovna skupnost skupnih služb, z oznako „ZA RAZPIS" Ljubljana, Stegne 11.

ISKRA – Industrija širokopotrošnih izdelkov n.sol.o.
TOZD Tovarna antenskih naprav Vrhnika, n.sub.o.
Vrhnika, Idrijska c. 42

Delavski svet
razpisuje
dela s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4 leta

1. VODJA FINANČNE SLUŽBE

Poleg pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o temeljih kadrovske politike v občini Vrhnika, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
– visokošolska izobrazba ekonomske ali pravne smeri
– najmanj tri leta prakse na finančno-komercialnih nalogah

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Iskra TOZD Tovarna antenskih naprav Vrhnika, Idrijska c. 42, za razpisno komisijo

Takole smo na skupinsko fotografijo zabeležili prvo srečanje mladih TOZD MSO in mladinskega vodstva Telematike.

Za boljšo povezanost mladih Telematike

Nova organiziranost kranjske Iskre ponuja med drugim tudi večje možnosti za tesnejše in učinkovitejše povezovanje poslovodnih, samoupravnih in družbenopolitičnih subjektov TOZD in delovnih skupnosti v okvirih novih delovnih organizacij. Boljša povezanost je lahko pomembna podlaga za boljše medsebojne odnose in večjo vsklajenost pri odločanju o življenju in delu v delovnih organizacijah.

V delovni organizaciji Iskra Telematika očitno obstaja močan posluh in težnja za večjo povezanost temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, zlasti med mladimi, ki so na tem področju že začeli s prvimi konkretnimi koraki. Tako so pred kratkim na obojestransko pobudo vodstva mladine Telematike in vodstva družbenopolitičnih organizacij TOZD Montažno servisna organizacija v Ljubljani organizirali prvo skupno srečanje, ki je bilo še kako koristno.

Predstavniki osnovne organizacije Zveze komunistov, sindikata in mladine so goste iz Kranja seznanili s specifično problematiko, ki ovira delovanje družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v TOZD MSO. Problem je namreč velika „razseljenost" kolektiva, saj so delavci te temeljne organizacije zaposleni tako rekoč po celi Jugoslaviji, vrh tega pa so tudi različnih jugoslovanskih narodnosti. Težko je torej organizirati sestanke, saj so prevozni stroški previsoki, da bi se lahko pogosto zatekali k tej obliki samoupravnega dogovarjanja. Medsebojno obveščanje poteka pretežno preko telefonov in s pomočjo internega glasila „Dogajanja", ki pa med delavci še ni našlo pravega odmeva. Kljub opisanim težavam, so družbenopolitične organizacije razmeroma uspešne v svojem delu, saj večino predvidenih akcij izpeljejo po zastavljenih programih. Ena takih akcij v zadnjem obdobju so bile priprave na novo organiziranost Elektromehanike, v teku pa je akcija evidentiranja kandidatov za „volitve '82" in druge priprave na ta dogodek.

V opisanem dogajanju je bila mladina premalo prisotna, saj njeno delo v nekaj zadnjih mandatnih obdobjih kar ni uspelo zaživeti. Menda predvsem zaradi slabih povezav z mladinskim vodstvom bivše Elektromehanike. Verjeti je, da se bodo razmere zdaj bistveno spremenile, zato velja prvo srečanje mladih iz Kranja in Ljubljane še posebej toplo pozdraviti!

Kazimir Mohar

Z zasedanja DS DO Telematika

Reorganizacijske naloge v Iskri Telematiki zahtevajo od vseh delavcev, zlasti pa njihovih delegatov, široko samoupravno aktivnost. Tako se je delavski svet delovne organizacije v sorazmerno kratkem času svojega obstoja sešel že na svoji tretji delovni seji.

V uvodu je bila delegatom podana informacija o konstituiranju odborov in komisij pri delavskem svetu Telematike. Vsi odbori in komisije so se že sestali na svojih prvih sejah ter izvolili svoje predsednike in podpredsednike, tako da lahko nemoteno začnejo s svojim delom. Podobno bo v skladu s sprejetimi samoupravnimi akti o obveščanju v Iskri Elektromehaniki oz. sedanji Telematiki konstituiran tudi odbor za obveščanje, o čemer bomo nekoliko več zapisali kasneje.

Pod drugo točko dnevnega reda je delavski svet imenoval tri delegate in tri njihove namestnike DO Telematike v koordinacijski odbor za uvajanje razmer med novimi delovnimi organizacijami kranjske Iskre. Predstavniki Telematike v tem odboru so Bojan Klemenčič, Peter Mihelič in Marjan Ropret, njihovi namestniki pa Alfonz Medved, Jakob Vehovec in Anton Končnik.

V razpisno komisijo za imenovanje glavnega direktorja Telematike je delavski svet imenoval Milana Mekindo in Bernarda Bečana.

V nadaljevanju je v.d. glavnega direktorja Telematike Bojan Klemenčič delegate delavskega sveta seznanil z izvajanjem priprav na novo organiziranost računalništva v Iskri oz. z delom na uresničevanju zakona o obveznem sporazumevanju na področju slovenskega računalništva. (O tem smo v glasilu „Iskra" obširneje pisali prav pred kratkim, zato bomo tu navedli le najbolj bistvene ugotovitve). Okvirni sporazum na tem področju je bil dosežen že lani. Izoblikoval se je predlog, da DO Delta izstopi iz SOZD Elektrotehna in se združi v SOZD Iskra. V novo delovno organizacijo - delovnim imenom Iskra Delta naj bi se združile kapacitete in znanje sedanje TOZD Računalniki. Za dosego opisanega cilja je že pripravljen akcijski program, ki predvideva samoupravni postopek združevanja, o čemer naj bi delavci obeh partnerjev odločali na referendumu v mesecu februarju.

Predstavnik delavskega sveta TOZD Računalniki je povedal, da je omenjeni delavski svet prav pred nedavnim na svojem zasedanju sprejel pozitivno stališče do združevanja, vendar s poudarkom, da naj gre res za enakovredno združevanje, ne pa za kakršnokoli obliko vključevanja, ki bi katerega od partnerjev postavila v podrejeni položaj. Osnovna naloga vseh je, da do združitve pride, vendar tako kot to predvideva zakon in po samoupravni poti.

Pod naslednjo točko dnevnega reda je predsednik delavskega sveta Telematike Alojz Blaznik podal informacijo o sprejetju novega sistema samoupravnega obveščanja in ustreznih samoupravnih aktov o takem obveščanju, o čemer je na svoji zadnji seji odločil delavski svet Iskre Elektromehanike. Naloge organiziranega uvajanja omenjenega sistema obveščanja se zdaj prenašajo na delavske svete novih delovnih organizacij. V ta namen bo delavski svet Telematike na eni svojih prihodnjih sej imenoval odbor za obveščanje, ki bo pristojen za vodenje politike o samoupravnem obveščanju v delovni organizaciji. Ta odbor bodo sestavljali predsedniki (delegati) komisij za obveščanje TOZD in delovnih skupnosti, ki se trenutno ustanavljajo. Komisije za obveščanje TOZD oz. delovnih skupnosti bodo imenovali delavski sveti vseh TOZD in delovnih skupnosti Telematike. Sestavljene bodo tako, da bodo v njih zastopane vse družbenopolitične organizacije in samoupravni organi. Ni treba posebej poudarjati, da novi sistem samoupravnega obveščanja v Telematiki, v kolikor bo uspešno uresničen, pomeni globalen korak k tolikokrat poudarjenemu podružbljanju obveščanja in k uresničitvi ustavnega načela o pravici in dolžnosti vsakega delavca biti obveščen in obveščati.

V naslednji točki dnevnega reda je delavski svet potrdil sistematizacijo v.d. individualnega poslovodnega organa Telematike, njegovih pomočnikov in vodij delovnih skupnosti, vzporedno pa tudi ocene uspešnosti njihovega dela. To točko so delegati izrabili tudi za pogovor o uresničevanju načel o nagrajevanju po delu in rezultatih dela. V bivši Elektromehaniki je to področje vseskozi ostajalo bolj ali manj nerešeno in improvizirano. Nova organiziranost naj pomeni nov začetek prizadevanj za red tudi na tem občutljivem področju. Prav nagrajevanje po delu in rezultatih dela je namreč lahko temeljna stimulacija za boljše, kvalitetnejše in bolj ustvarjalno delo vseh delavcev, ki lahko bistveno prispeva k uresničevanju gospodarske stabilizacije oz. razreševanju sedanjega zapletenega gospodarskega položaja Telematike.

Točka „razno" na omenjenem zasedanju delavskega sveta ni bila zgolj za obvezni nameček v dnevnem redu. V. d. glavnega direktorja Telematike Bojan Klemenčič je delegate seznanil s prizadevanji za pridobivanje deviznih sredstev, ki so za Telematiko v sedanjem trenutku temeljnega pomena. V teku in v načrtih so številne akcije. Ena teh je tudi samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev med DO Telematika in Trgo-Umagom. Tudi v tem primeru gre le za delno in začasno rešitev. Vendar pa se bodo morale take in podobne akcije nadaljevati vse do takrat, ko bo Telematika z boljšo organizacijo dela, z ustreznejšimi programi in drugimi rešitvami lahko uresničila zahteve po konvertibilnem izvozu, ki edini lahko zagotovi devizno samostojnost in s tem tudi možnost stabilnega in kontinuiranega nadaljnjega dela in razvoja.

Kazimir Mohar

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem lakirnice in galvanike TOZD TEA ter sindikalni organizaciji za lepa darila, ki mi bodo vedno ostala v lepem spominu. V novem letu jim želim še mnogo uspeha pri delu.

Franc Verbič

DO AVTOELEKTRIKA

Lani manj nesreč pri delu

V službi varstva pri delu v novogoriški Iskri Avtoelektriki so pripravili analizo nesreč pri delu v lanskem letu in jo posredovali tudi v naše uredništvo. Zato bomo pregledali število nesreč po temeljnih organizacijah, ta pregled pa naj bo obenem tudi opomin za pazljivejše ravnanje s stroji in delovnimi pripomočki.

Že po naslovu sodeč lahko ugotovimo, da je bilo lansko leto manj nesreč kot leto poprej, torej so v upadu, seveda gledano na celotno delovno organizacijo, žal pa tega ne moremo trditi za tolminsko Iskro, kjer je število nesreč naraslo ter za ljubljansko tovarno Žarnic, kjer je število nesreč naraslo ter za ljubljansko tovarno Žarnic, kjer so bili delavci zaradi zdravljenja poškodb odsotni z dela več dni kot vsi delavci zaposleni v tozdih in DSSS v Šempetru zaradi istega vzroka. In še ta podatek – v Žarnicah je zaposlenih 358, v Šempetrskih tozdih in DSSS pa 1980 delavcev.

(Nadaljevanje na 5. strani)

TOZD TGA, RETEČE

V l. 1982 izravnana devizna bilanca

Vsak pogovor o letošnjih načrtih naših temeljnih organizacij se, razumljivo, prične in neha pri vprašanju uravnovesenja devizne bilance. Ob znanem izreku, da izvoz ni več nič drugega kot eksistenčna kategorija, je prvo novinarjevo vprašanje o strukturi letošnjega gospodarskega plana seveda – kako do potrebnih deviz.

To smo vprašali tudi v Tovarni gospodinjskih aparatov v Retečah, kjer se že nekaj let intenzivno izvozno usmerjajo. To z drugimi besedami pomeni, da dobršen del proizvodnje prodajo kupcem onstran državne meje, kar pa seveda ni tako preprosto. Osvojitev proizvodnje izdelkov, ki ustrezajo razvajenemu okusu in visokim zahtevam po kakovosti na zahodu, je vse prej kot preprosta naloga, pa še zdaleč ne najtežja. V Retečah je namreč v ospredju čisto drugačen problem – cene.

V letu 1981 je stroškovna inflacija po statističnih podatkih presegla 40 %, po podatkih SDK (ki sicer še niso znani, vendar so približno ugotovljivi na podlagi izračuna v lanskih devetih mesecih, ko je bil zabeležen podatek 50,5 %) pa je moč pričakovati še mnogo bolj zajetne številke. Kaj to pomeni za proizvajalca izdelkov, ki cen končnih izdelkov ne sme spreminjati (ker jih je „primrznil zvezni hladilnik"), velik del proizvodnih kapacitet pa je namenjen izključno izvozni proizvodnji, menda ni treba opisovati – izgubo, kajpak.

Kako torej „previhariti" letošnje leto? Pričnimo izračun tako, kot so ga oblikovali v Retečah!

Ob predpostavki, da letošnje leto ne bi bilo zaznamovano z nesrečnim pečatom inflacije, bi morali cene končnih izdelkov na domačem trgu povečati za 8,83 %. Tako bi si zagotovili minimalna sredstva za akumulacijo ali drugače: na račun večjih cen bi morali iztržiti 53 milijonov dinarjev.

Takega leta verjetno še ne bo kmalu, letos pa povsem zagotovo ne, zato si zamislimo (tako kot so to storili v Retečah), da se bodo cene reprodukcijskih materialov skupno z ostalimi stroški dvignile za petino. V tem primeru bi morale cene njihovih izdelkov na domačem trgu poskočiti za 16,29 %, da bi v tovarni uresničili enak cilj kot smo ga opisali v prejšnjem poglavju. Celotni prihodek bi moral biti tako večji za 98 milijonov dinarjev. Skupaj (ko seštejemo ugotovitve iz obeh poglavij) bi morali torej s pomočjo večjih cen povečati celotni prihodek za 151,4 milijone dinarjev, prodajne pa povečati kar za četrtino! Naj kar takoj pripišemo še „opombo": o predvidenih 20 % podražitev repromateriala govori informacija splošnega združenja elektroindustrije SRS z datumom 15. decembra.

Kako bodo na tako predviden način gospodarjenja v letošnjem letu vplivale tržne zakonitosti, pa bomo seveda šele videli. V preteklosti je bilo, žal, že tako, da so imeli proizvajalci repromateriala domala popolno svobodo pri oblikovanju cen svojih proizvodov, najtežje pa je bilo finalistu, ki je moral „voditi barko" med preko vseh meja rastočimi cenami repromaterialov in polizdelkov, sam pa imeti zamrznjene cene končnih izdelkov. Kako res je, da so nesorazmerja med cenami nemogoča, govori tudi podatek o gibanju prodaje. V Retečah bi lahko prodali na domačem trgu neprimerno več, kot zmorejo narediti. Razlog je preprost – cene njihovih izdelkov (ki so, mimogrede, veliki potrošniki električne energije!) so tako nizke, da močno vzpodbujajo nakup. Komu koristi velika potrošnja pretvornikov električne energije (raznih ogrevalnih teles) v obdobju, ko naj bi pričeli vzpodbujati porabo drugih energetskih virov, npr., premoga, najbrž nihče ne ve . . .

Še eno vprašanje označuje gospodarski plan Tovarne gospodinjskih aparatov v letošnjem letu – vprašanje zadostnih obratnih sredstev. V letošnjem letu naj bi po predvidevanjih potrebovali kar za dobro četrtino več teh sredstev kot v preteklem letu. Od kod naj bi tolikšna sredstva pridobili, kljub dobrim namenom, da bi povečali koeficient obračanja, še vedno ne vedo. Poslovanje preteklih let, ki je bilo venomer na meji rentabilnosti, terja svoje!

V zaključku pa le še pojasnilo stavka, ki smo ga zapisali v naslovu. Za letošnje leto imajo že sklenjenih za 4,125 milijona dolarjev izvoznih poslov, približno za 15 % več kot lani. Za to bodo angažirali kar 41 % proizvodnih kapacitet.

Stane Fleischman

DO AVTOMATIKA

Planske obveznosti

Priprava, obravnava, vsklajevanje in sprejem letnega plana delovne organizacije je ena od bistvenih odločitev, ki naj bi vplivale na družbeno-ekonomski razvoj in kar najbolj smotrno uporabo dohodka.

Izhajajoč iz poslovnih rezultatov za leto 1981, zavzema Avtomatika po dohodku drugo mesto v SOZD Iskra. Kako bo v letošnjem letu, ko bo potrebno vložiti še več naporov v dohodkovno povezovanje med TOZD, povečati produktivnost in izvoz, v večji meri izkoristiti lastno znanje in domače reprodukcijske materiale, najti ustreznejšo delitev sredstev za osebne dohodke in smotrno uporabiti tisti del dohodka, ki je namenjen razvoju?

V Avtomatiki načrtujemo skupno prodajo v višini 4 milijard 855 milijonov dinarjev. Od tega predstavlja planirana prodaja na domačem trgu 24,4 %, na tujem pa 62,9 %. Plan predvideva izrazito povečanje izvoza na konvertibilno področje. V primerjavi z oceno za lansko leto za indeks 192. Takšni izvozni rezultati naj bi bili doseženi na osnovi strukture proizvodnje, ki predvideva 8,4 % od celotnega 24,4 % povišanja, na konvertibilno področje, 5,9 % proizvodnje pa naj bi po področju prodaje namenili klirinškemu prilivu. Največja rast proizvodnje je predvidena v TOZD Naprave za energetiko in v TOZD Avtomatske in varilne naprave, kjer predvidevajo povečanje vitalnih proizvodnih programov.

Zaostreni pogoji gospodarjenja, so v naši družbi postavili kriterije, ki zahtevajo racionalno obnašanje vseh družbenih subjektov pri porabi investicijskih sredstev. Predlog resolucije SRS za tekoče leto pa pogoje investicijske potrošnje še bolj izostruje. Tako se bomo tudi v Avtomatiki odločili predvsem za tiste investicije, pri katerih bo približno polovica celotnega prihodka namenjena izvozu na konvertibilno področje. Na osnovi tega temelji tudi plan razpoložljivih sredstev za naložbe. Osnova za planiranje teh sredstev je del čistega dohodka, namenjenega za poslovni sklad, ki ga TOZD ustvari v tekočem letu. Ta kritetij je opredeljen v samoupravnem sporazumu o temeljih plana DO za obdobje 1981–85. Sprememba je v tem, da ni pri vseh TOZD upoštevan enak odstotek, temveč je vzet glede na primanjkljaj obratnih sredstev. Pri porabi prostih sredstev za naložbe v osnovna sredstva je planirano združevanje 90 % na ravni delovne organizacije, 10 % pa za lastne investicije v TOZD.

Nekaj več težav je bilo pri pripravi plana financiranja skupnih dejavnosti delovne organizacije in SOZD Iskra. TOZD Trženje in TOZD Razvojni institut kot TOZD skupnega pomena planirata svoje naloge v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci TOZD materialne proizvodnje in delavci omenjenih dveh TOZD. Medtem ko delavci delovne skupnosti planirajo dela in naloge za TOZD in delovno organizacijo v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci TOZD in delavci delovne skupnosti in s tem ustvarjajo celotni prihodek z neposredno svobodno menjavo dela.

Plan financiranja skupnih dejavnosti na ravni SOZD je bil narejen na osnovi posameznih dejavnosti za tekoče gospodarsko leto ter z opredeljenim odstotkom korigiranega dohodka, ki se v srednjeročnem obdobju namenja za financiranje posamezne dejavnosti. Teže je bilo opredeliti višino stroškov za dejavnosti, ki jih za Avtomatiko opravlja Iskra Commerce. Ta dejavnost žal še vedno ni urejena s samoupravnimi sporazumi, pač pa se letno sproti sklepajo za ta dela pogodbe.

V osnutku so opredeljeni še plan poslovnega uspeha in delitve dohodka, kazalci uspešnosti poslovanja po ZZD idr.

Čeprav je bil v novembru lanskega leta prvi osnutek plana že pripravljen, ga je komisija za plan delavskega sveta DO zavrnila kot nevsklajenega in v nekaterih postavkah glede financiranja skupnih dejavnosti ter izvozno-uvoznega področja za nedorečenega.

Po enomesečnem vsklajevanju s strokovnimi službami, TOZD skupnega pomena in na ravni poslovodnih organov TOZD ter kolegijskega odbora Avtomatike, je bil II–osnutek plana 29. 12. 1981 dan v javno obravnavo. V času do 20. t. m. so TOZD in delovna skupnost posredovali področju za ekonomiko in plan pripombe in dopolnilne predloge. Po postopku usklajevanja naj bi predvidoma v mesecu februarju predložili delavcem Avtomatike predlog z dokončnim besedilom.

Hkrati poteka tudi javna obravnava osnutka plana SOZD Iskra, ki ga je do 25. 1. 1982 dal v javno obravnavo odbor za usklajevanje plana SOZD.

Š.D.

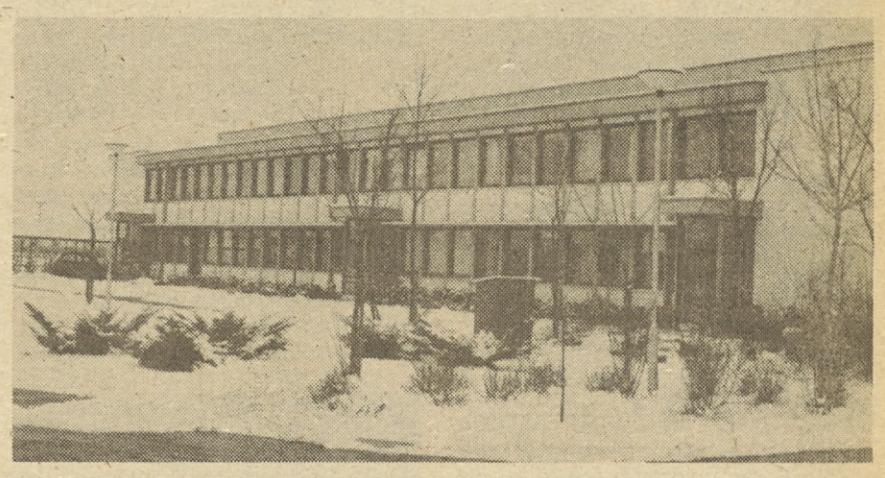

Objekt TOZD Blisk.

DO ISKRA ELEKTRIČNA ORODJA, KRANJ

Investicijska dejavnost DO Električna orodja

Na podlagi svojega skupnega in splošnih družbenih interesov za racionalno delitev dela in usklajen razvoj murskosoboške občine smo se sporazumeli, da združimo sredstva za izgradnjo tovarne električnih orodij v Murski Soboti. S tem pa zaradi dopolnitve proizvodnih zmogljivosti povečujemo tudi proizvodne kapacitete v Kranju in na tej osnovi gradimo in oblikujemo medsebojna razmerja pri skupnem ustvarjanju dohodka.

Delavci Iskre v Kranju smo ugotovili, da je izgradnja tovarne električnih orodij v Murski Soboti družbeno-ekonomsko utemeljena in v skladu s temeljnimi usmeritvami družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981–1985 in z dogovorom o temeljih srednjeročnega družbenega plana, in sicer z usmeritvami za povečanje izvoza. Tako načrtovana investicija ustreza kriterijem o prestrukturiranju gospodarstva iz dogovora o temeljih srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije.

Zato je omenjena investicija vključena v:

- samoupravni sporazum o temeljih srednjeročnega razvoja Iskre Kranj, s prioriteto pri realizaciji,
- plan naložb SOZD Iskra za leto 1982 s prioriteto,
- samoupravni sporazum o temeljih plana občine Kranj 1981–1985,
- samoupravni sporazum o temeljih plana občine Murska Sobota 1981–1985.

Tovarna električnih orodij v Kranju si je z dosedanjim poslovanjem ustvarila pogoje za nemoten razvoj in prodor med svetovne proizvajalce električnih ročnih orodij. Da bi se lahko čim hitreje in kvalitetno vključevali v mednarodno delitev dela imamo tovarno električnih orodij Perles v Švici, z dislociranim obratom v Barceloni v Španiji. Leta 1975 je bila ustanovljena tudi mešana firma ISKRAEMEC v Ekvadorju v Južni Ameriki skupaj z ekvadorskim partnerjem Comision de Valores.

Opravljene analize so pokazale, da je zaradi navedenih dejstev nujno treba povečati proizvodne zmogljivosti in posodobiti sedaj že zastarelo tehnologijo, kar bi povečalo konkurenčnost Iskrinih električnih orodij in obenem izboljšalo delovne razmere zaposlenih v DO Električna orodja ter omogočilo njeno še bolj kvalitetno vključitev v mednarodno delitev dela.

Z novo naložbo je predvidena izgradnja tovarne v Murski Soboti in nabava sodobne tehnološke opreme ter istočasno pridobitev novih proizvodnih prostorov v Kranju.

Predračunska vrednost naložbe za gradnjo tovarne in nabavo opreme v Murski Soboti znaša 264,6 milijonov din – vrednost vlaganja v Kranju pa znaša po predračunu 229,9 milijonov din. Skupna predračunska vrednost investicije znaša 494,547,000 din (in ne 51 mio din, ker v investiciji ni več obračunan energetski prispevek).

V letu 1982 bomo angažirali preko 139,3 mio din, v letu 1983 pa preko 355,1 mio din. Precejšen del tehnološke opreme bo nabavljen v tujini. Izbrana tehnološka oprema je sodobna, deloma tudi najnovejša. Večina opreme je visoko avtomatizirana, a kljub temu dovolj prilagodljiva, da se lahko brez večjih težav prilagaja spremenjeni proizvodnji.

Novi obrat v Murski Soboti bo zgrajen v okviru industrijske cone IMP – TOZD Blisk. Na osnovi dogovora med Iskrino tovarno električnih orodij v Kranju in IMP bo TOZD Blisk odstopil Iskri 4,6 ha zemljišča. Delavska sveta obeh tovarn sta takšno usmeritev (z možnostjo kasnejših razširitev) že potrdila. Nova tovarna v Murski Soboti bo imela 3.300 kv. metrov površin od tega 2.500 kv. metrov proizvodnih prostorov.

Glede zagotavljanja finančnih sredstev je dogovorjeno, da bomo zagotovili 71,5 milijonov lastnih sredstev (sredstva DO Iskra Kranj in združenih sredstev v sestavljeni organizaciji Iskra, za 72,2 mio din imamo podpisane samoupravne sporazume o združevanju sredstev s 14 OZD iz Slovenije, Hrvatske, Srbije in Vojvodine, kar kaže na interes združenega dela v Jugoslaviji za to naložbo ter njeno upravičenost. Še vedno pridobivamo nove sovlagatelje. Sredstev prek konzorcija Ljubljanske banke – Združene banke bo preko 144 milijonov din, ali 29,5 odstotkov neto predračunske vrednosti naložbe. Ostala sredstva bomo pokrili s krediti izvajalca gradbenih del, s komercialnimi krediti in z uvoznim kreditom za nabavo opreme.

Komisija za oceno investicij pri Izvršnem svetu SR Slovenije je na osnovi omenjenih dejstev in dokazil (mnenje LB Temeljne gorenjske banke, Konzorcija LB o uresničevanju razvojnih programov SOZD Iskra, sklep DS SOZD Iskra o prioriteti investicije, mnenje Instituta za ekonomiko investicij pri LB ZB Ljubljana, soglasja za uvozno opremo, mnenje komisije za spremljanje investicij pri Izvršnem svetu Skupščine občine Kranj) 30. decembra 1981 izdala pozitivno mnenje o načrtovani investiciji DO Iskra Električna orodja Kranj z gradnjo tovarne v Murski Soboti. Sedaj vse akcije usmerjamo v aktivizacijo investicije.

Pripravila:
Florian Margan
Alojz Boc

Lani manj nesreč pri delu

(Nadaljevanje s 4. strani)

Za lansko leto pa je značilno še nekaj. Zgodila se ni namreč nobena hujša nesreča, glede na leto poprej pa je bilo 23 nesreč manj, (v letu 1980 164 nesreč) za ozdravitev pa so bili delavci 400 dni manj na bolovanju kot leto poprej.

V tovarni malih zaganjalnikov se je lani pripetilo 13 poškodb, leto 1980 pa 17. Za ozdravitev teh poškodb so delavci bili doma 96 dni, leta 1980 pa 390. Resnost poškodb, torej potrebno število dni bolovanja za posamezno poškodbo je upadlo iz 22,94 v predlanskem letu na 7,38 v lanskem letu. Pogostost pa leta 1980 4,3, lansko leto 3,38.

V tovarni velikih zaganjalnikov je bilo lani 31 poškodb, leta 1980 pa 46. Delavke in delavci so se zdravili doma 215 dni, predlani 391. Seveda pa ne smemo pozabiti, da je v tej TOZD največ zaposlenih – 643, resnost poškodb pa je upadla iz 8,5 predlani na 6,93 lani.

V tovarni generatorjev so se lani med 277 zaposlenimi poškodovali štirje, leta 1980 pa 9. Na bolniškem dopustu so bili le 17 dni, predlansko leto pa 82. Tudi resnost poškodb se je znižala iz 9,1 predlani na 4,25 lani, pogostost pa je bila 1,44, leto poprej pa 3,14.

Med 286 zaposlenimi v tovarni delovnih sredstev se je poškodovalo 19 delavcev, ki so porabili za zdravljenje 118 dni, leto poprej pa za 23 nesreč 352 dni. Resnost se je znižala iz 15,3 v letu poprej na 6,21 lansko leto, pogostost pa iz 8,09 na 6,64.

V TOZD Komerciala so zabeležili le dve poškodbi, ki sta terjali 22 dni bolovanja, v letu 1980 pa je bilo 5 poškodb in 57 dni bolovanja. Resnost: leta 1980 – 11,4 leta 1981 – 11. Pogostost: leta 1980 – 4,71, leta 1981–1,88.

V TOZD Inštitut se je poškodoval le en delavec, ki je zdravil poškodbo doma 18 dni.

Med 228 zaposlenimi v DSSS je utrpelo poškodbo 5 delavcev, doma pa so ostali 50 dni. Leta 1980 je bilo sedem poškodb za katere so porabili 81 dni bolovanja.

Kot smo že omenili je v tovarni AET Tolmin naraslo število poškodb iz 25 let 1980 na 28 lansko leto. Da so se delavci, ki so utrpeli poškodbo pozdravili, so porabili lani 382 dni, leta 1980 pa 169 dni. Tudi resnost poškodb je narasla iz 6,46 predlani, 13,64 lani. Pogostost pa se je spremenila iz 5,78 leta 1980 na 6,23 lansko leto.

V bovški Iskri je med 249 zaposlenimi utrpelo 9 delavcev poškodbo, predlansko leto pa 8. Kljub eni poškodbi več lani, pa se je zmanjšalo število dni bolovanja iz 187 predlani na 30 dni lani. Resnost pa je močno upadla iz 23,3 predlani, na 3,33 lani. Pogostost pa se je nekoliko zvišala iz 3,11 predlani, na 3,61 v letu 1981.

Za 20 nesreč, ki so se zgodile lani v tovarni žarnic, kjer je 358 zaposlenih, so delavci porabili kar 590 dni bolovanja, v letu 1980 pa za 14 nesreč 144 dni. Torej močno v porastu. Prav tako je v porastu resnost nesreč, saj je bil ta podatek 1980 10,3 lani pa že 29,5. Pogostost pa je narasla iz 3,46 na 5,58 v lanskem letu.

Še v komensko Iskro v tovarno odlitkov poglejmo. Med 85 zaposlenimi je bilo v težkih pogojih dela 9 nesreč, ena manj kot leto poprej. Za ozdravitev teh devetih nesreč je bilo potrebno 152 dni v domači negi, predlansko leto pa 230.

In če naredimo sedaj še skupen vpogled na celotno delovno organizacijo dobimo naslednje podatke: Med 3120 zaposlenimi se je lani pripetilo 141 nesreč za katere je bilo potrebno 1690 dni bolovanja. Resnost se je v primerjavi z letom poprej nekoliko znižala od 12,4 na 11,98, prav tako pa je upadla tudi pogostost iz 5,13 na 4,51. Kljub vsemu pa so podatki še vedno zaskrbljujoči, zato delajmo prav vsi na tem, da bi bilo število nesreč kar najmanjše.

M.R.

ISKRA–AVTOMATIKA

OBVESTILO!

V prejšnji številki Iskre smo vas obvestili, da bo 13. februarja ob 9.30 izbirno tekmovanje Avtomatike za Iskriado. Tekmovanje bo na Kobli in ne v Mojstrani kot je bilo prvotno javljeno.

Za vse tekmovalce bo odhod izpred Kotnikove 6, Ljubljana, ob 6. uri.

Služba
za družbeni standard

ISKRA INVEST SERVIS – INŽENIRING

Ustvarjalna dejavnost za Iskrin koncept

Vsak živ organizem raste, se razvija in se izpopolnjuje. Da je Iskra tak živ organizem dokazuje že njena rast in bogat strokovni razvoj. Rast pa seveda ne more biti slučajna ali prepuščena stihiji. Zato za rast – investicije in razvoj tovarn v veliki smeri skrbi Investov inženiring. Ta načrtuje investicije, seveda po naročilu tovarn ali služb v Iskri. Sodeluje od ideje, prek projekta in elaboratov do začetka redne proizvodnje ali poslovanja v novih objektih.

Dejavnost Inženiringa ima že bogato tradicijo, zato ima tudi potrebne izkušnje, ki še kako pridejo prav investitorjem. Zato tudi zaposlujejo ustrezne strokovnjake ekonomske, gradbene, elektro in strojne smeri. Tako res lahko strokovno pripravijo ves potek investicije, od ideje projekta, nato sodelujejo pri izdelavi načrtov, izdelajo investicijski elaborat, sodelujejo po potrebi pri izbiri gradbenih podjetij in ostalih izvajalcev del ter dobaviteljev opreme, sodelujejo pri pridobivanju soglasij in ostalih administrativnih urejanj, nudijo gradbeni nadzor in izpeljejo projekte do poskusne in redne proizvodnje in sodelujejo še pri uveljavljanju reklamacij.

Vseh teh del ne opravljajo za vse delovne organizacije enako. Večje DO, kot na primer Elektromehanika, IEZE in še nekateri imajo lastne projektne skupine, ki del teh opravil, ali pa investicije v celoti opravljajo sami.

In kako investicija nastane, kakšen je potek?

Vsaka nova investicija mora biti v skladu s srednjim in dolgoročnim planom razvoja DO, SOZD Iskre in družbeno politične skupnosti občine in republike. Njen začetek v prvi fazi kot pripravljalna dela za investicijo sproži investitor – naročnik, ki glede na tržne prilike mora svojo proizvodnjo povečati, modernizirati ali prestrukturirati in zato potrebuje novo opremo in večkrat tudi dodatne prostore. Na osnovi tržne analize Inženiring skupaj z naročnikovimi službami (razvoj, tehnologija, plan in analiza, prodaja itd.) ter z zunanjimi institucijami (upravnimi organi, inšpekcijskimi službami, Ekonomskim inštitutom LB, potencialnimi izvajalci in dobavitelji) izdela idejno zasnovo tehnologije, gradbenega koncepta in ekonomske analize, ki utemeljujejo potrebnost, smotrnost in koristnost investicije. Elaborat, ki iz tega nastane se imenuje preliminarna študija in služi za pridobitev soglasja investitorjevega samoupravnega organa, preliminarnega mnenja Instituta za ekonomiko investicij pri združeni banki LB ter uvrstitev investicije v plan SOZD Iskra.

Pozitivno preliminarno mnenje je „zelena luč“ za pripravo na investicijo, to je izdelava investicijskega elaborata. Izdelava je predpisana z zakonodajo v SRS pa tudi s preliminarno metodologijo za izdelavo investicijskih programov. Razlika med preliminarno študijo in investicijskim programom je v tem, da je študija izdelana na osnovi ocen, program pa mora vsa poglavja konkretizirati.

Začetek dela je v kvalitetni tržni analizi, ki definira proizvodni program

Vodja Inženiringa Marjan Straus.

in kapacitete nato pa tehnologijo. Izbor tehnologije je bistvenega pomena, saj iz tega izhaja vrednost opreme, število in kvalifikacijska struktura zaposlenih, količino in kvaliteto izdelkov, nove proizvodne površine, vplive na okolje, porabo energije itd. rezultati izbora tehnologije so osnova za izračunavanje normativov materiala, časa tujih proizvodnih uslug in obseg gradenj.

Posamezni deli investicijskega programa, to je tehnološki, gradbeni, ekološki, obrambni in ekonomski, se med seboj prepletajo, zato je nujno potrebno teamsko delo. V zadnjem času se veliko govori in piše v prekoračitvah investicij, zato je določitev predračunske vrednosti na osnovi ponudb, pogodb in predračunov za gradnje, domačo in uvozno opremo ter ostale stroške bistvenega pomena. Pri tem je treba še upoštevati predvidene podražitve, ki izhajajo iz dinamike izgradnje in so bile žal do sedaj vedno premajhno ocenjene.

K vlaganjem za osnovna sredstva je potrebno prišteti še potrebna obratna sredstva, druga potrebna sredstva ter vire finansiranja.

Izračuni lastne cene, delitev celotnega prihodka, devizna bilanca, produktivnost, ekonomičnost, rentabilnost in drugi ekonomski kazalci pokažejo smoternost naložbe.

Tako izdelan investicijski program gre ponovno v verifikacijo in v pregled na banko in nato na republiško komisijo. Naloga Inženiringa je tudi v tem, da v vseh fazah nastajanja investicijskega programa sodeluje s strokovnjaki Instituta za ekonomiko investicij pri ZB – LB in s tem skrajša čas odobravanja investicije.

V kolikor investitor naroči, dobi v nadaljevanju „v roke“ delo oddelek za izgradnjo investicijskih objektov, ki prične z realizacijo projektov, oz. z nadzorom nad izgradnjo investicijskih del. Ta stadij traja vse do poskusne proizvodnje, ko prejme novo zgrajeni objekt ali tovarna uporabno dovoljenje za redno proizvodnjo in poslovanje. Izvajanje in nadzor investicijskih del se vrši nad gradbenimi deli objekta, montaži strojnih instalacij (kanalizacija, vodovod, ogrevanje, klimatizacija, prezračevanje itd.), ter montažo elektro instalacij (strelovod, razsvetljava, instalacije za moč, telefon, protipožarne instalacije itd.). Da lahko ta dela opravlja, zaposluje Oddelek za izgradnjo in nadzor investicijskih objektov izkušene gradbene, strojne in elektro inženirje, katerih naloge so, da po obstoječih predpisih in zakonih kontrolirajo izvajanje del po projektih, nadzirajo izbor kvalitetnih materialov, pregledujejo predračune in obračune del ter v imenu investitorja urgirajo dogovorjene termine izgradnje.

Ob tem je tudi važno povedati, da je Iskra Invest servisu, kot organizaciji posebnega pomena oziroma njenim organizacijskim enotam poverjena skrb, da skrbi za enoten koncept in dolgoročno usmeritev posameznih gradenj ali naložb v infrastrukturo. To je zlasti važno in pomembno tam, kjer je več Iskrinih tovarn ločiranih na eni lokaciji. Tak primer so Stegne, kjer je naša Iskrina industrijska cona v Ljubljani in kjer je potrebno poleg izgradnje novih proizvodnih kapacitet skrbeti tudi za skladno načrtovanje in izgradnjo objektov, naprav in instalacij skupnega pomena. To pa pomeni tudi kontinuirano sodelovanje s pooblaščenimi institucijami občine in mesta Ljubljane, da se potrebe industrijske cone pravočasno vgrajujejo v zazidalni načrt in generalni urbanistični plan. Iz take zadolžitve pa logično sledi tudi že nadaljnja naloga Iskra Invest servisa, da prične skupaj z organizacijami Iskre v ljubljanskem bazenu načrtovati njihov prostorski razvoj na drugi lokaciji – coni, stegenski kompleks prostorsko limitiran.

Naloga in prednost Iskre Invest servisa in njegovega Inženiringa je, da gleda v preteklost in prihodnost ter z izkušnjami prispeva k enotnem in najbolj ekonomičnem načrtovanju in izvajanju investicijske izgradnje organizacije v sklopu SOZD Iskra.

FY

Jožetu Luzarju v spomin

Prejšnji teden nas je nenadoma pretresla novica, da je umrl naš sodelavec Jože Luzar. Tehnični risar je bil in svoje delo je opravljal z ljubeznijo in mnogo znanja. Pri svojem delu je bil natančen, zlasti pa je vanj vgrajeval svoje izkušnje.

Jožeta smo imeli radi. Dober, miren in vesel tovariš nam je bil. In zdaj ne bo več njegovega nasmeha ob srečanjih v tovarni. Njegovo tovariško, delovno vnemo bomo pogrešali. Za njim je zazijala praznina.

Na Jožeta bomo ohranili najlepši spomin, saj nam je bil dober tovariš in sodelavec celih 18 let. Njegovi družini pa izrekamo globoko sožalje!

Sodelavci iz Uporov v Šentjerneju.

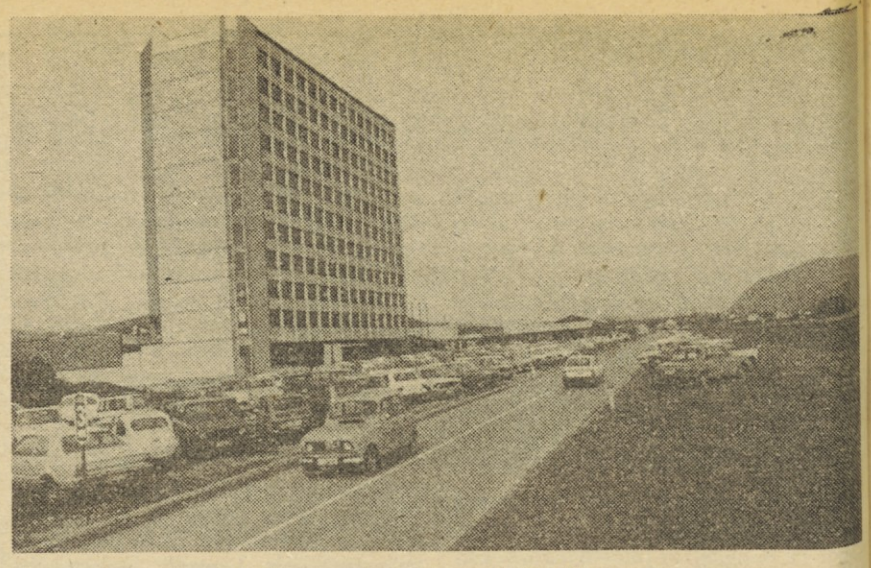

Avtomatika v Stegnah, kjer je pri projektu sodeloval Inženiring.

ISKRA–AVTOMATIKA

Kaj smo storili na področju izobraževanja

V 1981. letu, po združitvi izobraževalne dejavnosti v enotno službo, ki deluje v okviru delovne skupnosti, smo prvič uspeli poenotiti politiko in delo na področju izobraževanja v Avtomatiki. Takšen koncept pomeni dobro izhodišče za nadaljnjo delo. Letošnji rezultati pa so naslednji:

ŠTIPENDIRANJE

V preteklem letu smo za potrebe delovne organizacije štipendirali 319 štipendistov, kar je za 1,02 % več kot v predhodnem letu. Od tega je delež VS 29,8 %, VŠ 2,5 %, SS 39,2 % in poklicnih šol 28,5 %. Odstotek štipendistov na število zaposlenih v delovni organizaciji znaša 8,7 %, kar pomeni, da imamo močan vir bodočih kadrov. Pri primerjavi moramo poudariti TOZD Stikalni elementi in TOZD Releji, ki bosta v bodoče morali spremeniti svoj odnos do politike štipendiranja in se z večjo mero odgovornosti lotiti izobraževanja lastnih kadrov.

Iz vidika delovne organizacije je nujno, da obremenitve, ki izhajajo iz naslova štipendiranja, sorazmerno prevzamejo vse TOZD, saj je skrb za bodoči kader in vlaganje v njihovo izobraževanje naša skupna naloga.

Hkrati smo razpisali tudi 192 štipendij, kar je za 14,9 % več v primerjavi s šolskim letom 1980/81. Večji del razpisa glede na programsko usmeritev Avtomatike zajema elektrotehniška usmeritev in sicer 61,2 %, sledi ji kovinska, ekonomska in kemijska usmeritev. V tekočem letu bo kadrovska politika delovne organizacije usmerjena v izvajanje določil samoupravnega sporazuma o štipendiranju ter v razporeditev pri zaposlovanju štipendistov. Z namenom, da bi vzpostavili tesnejši stik med štipendisti in štipenditorjem, smo v lanskem decembru ustanovili tudi klub štipendistov Avtomatike, o čemer smo že poročali.

UČENCI Z UČNO POGODBO

Trenutno imamo v Avtomatiki 34 učencev z učno pogodbo, katerih šolanje je organizirano tako, da so polovico šolskega leta v šoli, polovico pa na praksi v posameznih TOZD. Z usmerjenim izobraževanjem takšna oblika izobraževanja preneha.

PRIPRAVNIKI

Od skupno 111 pripravnikov, jih je lani 70 nastopilo delovno razmerje. Strokovni izpit je opravilo 43 pripravnikov, ki so bili tudi razporejeni na ustrezna dela in naloge. Med novo zaposlenimi je bilo 12 delavcev, ki niso bili naši štipendisti. Iz tega podatka sledi, da so imele TOZD večje potrebe, predvsem po tehničnem profilu poklicev.

Novost pri zaposlovanju štipendistov je upoštevanje sklepa Področnega kolegija za kadrovsko dejavnost in izobraževanje, na osnovi katerega štipendistov z absolventskim stažem in z vsemi opravljenimi izpiti ne sprejemamo v delovno razmerje kot pripravnike temveč šele po opravljeni diplomi.

IZOBRAŽEVANJE OB DELU

Na tem področju je v zadnjem letu opazna določena stagnacija. Od 70 razpisanih štipendij v 1981. letu, je bilo podeljenih le 30, največ za višješolski študij elektrotehniške in kovinarske usmeritve. Skupno je imelo v lanskem letu sklenjeno pogodbo o študiju ob delu 190 delavcev Avtomatike, kar pomeni 5,18 % vseh zaposlenih.

IZPOPOLNJEVANJE OB DELU

Kot vsako leto so se tudi v preteklem letu naši delavci izobraževali, izpopolnjevali ob delu prek različnih oblik izobraževanja:

– za delavce s posebnimi pooblaš-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Razstava del zakoncev Volarič na Laborah

Prejšnji petek so kulturni animatorji kranjske Iskre v avli Iskrinih Telekomunikacij na Laborah odprli prvo letošnjo razstavo, ki ponuja ogled likovnih del Zlate in Jožeta Volariča. Gre za likovna samorastnika in zakonca, ki sta že več let uspešno vpletena v Iskrin kulturni utrip, njuna dejavnost pa je prisotna tako v širšem

Zlata Volarič se zavestno podreja otroškemu načinu oblikovanja.

Železna plastika Jožeta Volariča.

slovenskem kot tudi jugoslovanskem prostoru. Zlatine barvite „otroške“ slike in Jožetove železne plastike si lahko ogledate do 12. februarja. Dotlej bo namreč razstava odprta.

„Skupne predstavitve likovnih del zakoncev Volarič iz Kranja so v zadnjem času postale skoraj pravilo,“ piše v biltenu razstave Maruša Avguštin. „Topla barvitost Zlatinih slik se z Jožetovimi železnimi plastikami povezuje v zanimivo sožitje. Neutrudna graditelja svojega likovnega sveta, vsak v svojem žanru, svoji tehniki in v svojem izrazu, od razstave do razstave

Zakonca Volarič sta dokaj pogostain zaželena gosta v Iskrinem kulturnem dogajanju.

premagujeta tehnične ovire in iščeta za svojo vizijo sveta ustrezno likovno formo.“

Zapisane besede pomenijo le najbolj bežen vtis tistega, kar lahko vidite na razstavi. Ne bi vas radi obremenjevali s poglobljenimi ugotovitvami v stilu „ogledali smo si za vas“. Na vas je, da si razstavo ogledate in si ob opazovanju ustvarite lastne vtise, ki so lahko samo vaši in nikogar drugega. Zato vam tudi mi ne ponujamo svojih. Z enim samim tihim namenom – da vsa izzovemo k ogledu. Kajti edino tako ima lahko vse skupaj svoj smisel.

Kazimir Mohar

Predčasno je odšla v pokoj naša dolgoletna sodelavka Minka Zupan, delavka v TOZD TEA – montaža.

Bila je vestna in pridna delavka in je bila zelo priljubljena med svojimi sodelavci. S svojim vedno nasmejanim obrazom je znala marsikoga spraviti v dobro voljo. Vrsto let je delala na navijanju tuljav ploščatega releja, zadnja leta pa v kontroli in na izdelavi zahtevnejših tuljav za elektronske telefonske centrale.

Za vse ji še enkrat izrekamo zahvalo in ji želimo še mnogo let sreče in zdravja. Sodelavci

ISKRA MLADIH

O delu KS ZSMS SOZD Iskra v lanskem letu

Zlahka lahko ugotovimo, da imamo v Iskri glede aktivnosti, množico med seboj zelo različnih OO ZSMS. Od takih, ki so za svoje delo prejela republiško priznanje, pa do takih, ki obstajajo zgolj na papirju.

Izgovorov za neaktivnost mladih v posameznih sredinah je več. Od preobremenjenosti mladih z lastnimi problemi, kot je stanovanjski, do očitnega upadanja politične moči mladinske organizacije. Problem nastane tudi takrat, ko najbolj aktivne mladince prekmalu izvolijo ali izberejo za delo v drugih organizacijah ali samoupravnih organih, potem pa opustijo delo v mladini. Ugotavljamo tudi, da so marsikje osnovne organizacije sicer aktivne, koordinacijski svet delovne organizacije pa ne opravlja svoje funkcije.

Tako stanje povzroča zapiranje OO ZSMS v okvire svoje TOZD. Poudariti je potrebno, da naj bi koordinacijski svet v DO le usklajeval delo osnovnih organizacij, z izrazito zvezo od spodaj navzgor, iz osnovne organizacije. Žal pa ugotavljamo, da je vse prevečkrat ravno obratno. Vemo, da mora biti težišče dela v osnovni organizaciji, preveč pa je osnovnih organizacij, ki so premalo samoiniciativne ter čakajo „navodil" od zgoraj. Omeniti je treba še vedno preslabo informiranje mladih, čemur smo v preteklem letu posvetili največ pozornosti. Kljub vsem problemom pa lahko trdimo, da smo mladi v SOZD Iskra dosegli tudi številne uspehe. Poživitve dela so razvidne v vseh sredinah, kjer so izvedli pravilne kadrovske premike in delo mladinske organizacije približali samim mladincem in njihovim interesom. Boljše postavljeni načrti dela so nekatere organizacije močno kadrovsko okrepili, kar je drugje še vedno izredno pereč problem. Večje sodelovanje s štipendisti omogoča lažje kadrovanje le-teh v mladinske vrste, ko se redno zaposlijo.

AKTIVNOSTI

V pregledu izpolnjevanja programa dela KS ZSMS SOZD Iskra, ki smo ga sprejeli lansko leto v Poreču, naj omenimo stalno utrjevanje družbenoekonomskega in samoupravnega položaja mladega delavca. Tu nismo bili dovolj aktivni. Obravnavali smo plansko srednjeročno obdobje 81-85 ter leto 1981, največjo skrb smo posvečali predvsem področjem, ki so življenjskega pomena za mladega delavca. To pa je stanovanjska problematika, otroško varstvo, izobraževanje, rekreacija ipd. Obravnavali smo osnutke samoupravnih sporazumov s področja delitve ter dosledno podpirali koncept nagrajevanja po delu. Zavzemali smo se za odpravljanje marsikje še vedno obstoječega mezdnega odnosa in uravnilovke.

Pregledali in ocenili smo zaključne račune TOZD, DO in SOZD, spregovorili o usmerjenem izobraževanju ter o zunanjetrgovinski problematiki SOZD. Še nadalje pa se moramo zavzemati za boljše dohodkovne odnose znotraj in izven SOZD ISKRA. Na področju izobraževanja in kadrovske politike nismo v celoti izpolnili sprejetih nalog in bomo morali v naslednjem obdobju več sil usmeriti v to smer. V združenem delu je še vedno veliko mladih delavcev z nedokončano osnovno šolo. Vemo sicer, da je zaradi objektivnih težav (npr. dvoizmensko delo) dostikrat izredno težko organizirati primerno obliko izobraževanja, vendar bi z večjo angažiranostjo lahko storili več. Tudi marksistični krožki kot oblika intenzivnega spoznavanja marksistične misli in njenega uveljavljanja v sistemu socialističnega samoupravljanja pri nas še niso dovolj zaživeli. Res pa je tudi, da se je veliko mladih iz Iskre v tem obdobju vključilo v razne oblike izobraževanja preko OK ZSMS in RK ZSMS.

INFORMIRANJE

Največje uspehe smo letos dosegli na področju informiranja. Tega izredno pomembnega dejavnika mladinskega dela smo se lotili z mnogo večjo pozornostjo kot v prejšnjih letih. V nekaterih delovnih organizacijah se ponašajo z zanesljivo obliko informiranja mladih, z mladinskimi listi. Naj tu omenim le mladino iz kranjske Elektromehanike ter Kondenzatorjev v Semiču. Drugje mladi sodelujejo pri izdajanju biltenov skupaj s sindikatom. Izhajajoč iz dejstev, da je konstruktivno in razumljivo informiranje temelj delegatskega in kolektivnega dela, samo letos na ravni SOZD ustanovili komisijo za informiranje. Člani so iz posameznih delovnih organizacij. Poudariti je treba, da smo mladi naleteli na razumevanje pri glasilu Iskra. Komisiji koordinira delo mladih informatorjev v SOZD Iskra in zbira prispevke iz posameznih TOZD.

MLADINSKO PROSTOVOLJNO DELO

Glede mladinskega prostovoljnega dela je potrebno opozoriti na nenehno upadanje zanimanja mladih za tako obliko družbenega angažiranja. Vzrokov za nezainteresiranost mladih delavcev za mladinske delovne akcije je več in o njih ne bi podrobneje razglabljali. Kljub temu pa smo iz večine OO ZSMS v SOZD Iskre prispevali vsaj po enega ali dva brigadirja tako v republiške kot v zvezne delovne brigade. Žal moramo priznati, da nismo uspeli poslati brigadirja v zvezno brigado „Bratstvo i jedinstvo" v okviru sodelovanja z mladimi EEIJ. Imeli smo sicer dva kandidata, ki pa sta v zadnjem trenutku odpovedala udeležbo. Iskrini brigadi, ki naj bi uredila kamp „Mir" na Dugem otoku in pa sotesko pri Čermošnjicah, so se izjalovili vsi načrti tako v Čermošnjicah zaradi objektivnih težav kot tudi v kampu na Dugem otoku, ker je pač izpadel iz skupne počitniške dejavnosti SOZD. V program podružbljanja SLO in družbene samozaščite smo se mladi tudi letos premalo vključevali. V skoraj vseh osnovnih organizacijah so sicer ustanovljene komisije za to področje vendar v večini primerov pravega rezultata še niso dale. Vemo, da je ta faktor naše družbe izrednega pomena, zato se ne smemo zadovoljiti zgolj s prepisovanjem vsakoletnih poročil.

SODELOVANJE Z MLADIMI „EEIJ"

Glede sodelovanja z mladimi v EEIJ (Elektro in elektronske industrije Jugoslavije), s katerimi smo podpisali skupni dogovor, je potrebno omeniti, da se je delegacija Iskre udeležila majskega srečanja v Zagrebu. Opažamo pa, da je raven teh srečanj zelo padla, čeprav smo si mladi iz Iskre vedno prizadevali, da bi to sodelovanje dobilo konkretnejše oblike in vsebino. Poudariti je treba, da smo vedno bili proti zapravljanju družbenih sredstev za srečanja in seminarje, ki so zgolj sami sebi namen. Vendar bomo še vnaprej ohranili, kljub težavam in učinkovitosti, izmenjavo izkušenj pri delu v mladinski organizaciji.

MPO „99d"

Na področju obujanja tradicij NOV smo v preteklem letu storili korak naprej, predvsem kar se tiče aktivnosti mladinskega pohodnega odreda „Partizanske delavnice 99 d" v katerega so vključeni mladi iz Iskre, PTT, RTV Ljubljana. Aktivnost odreda se je povečala, izboljšala se je sama organiziranost predvsem po zaslugi večje angažiranosti pri pripravi pohodov iz drugih akcij. Ugotovimo lahko, da raste zanimanje za tako obliko mladinske aktivnosti, kar je vzrok za nastajanje novih čet in vodov v osnovnih organizacijah, kjer doslej te oblike niso poznali.

SODELOVANJE S ŠTIPENDISTI

Sodelovanje s štipendisti ni povsod enako uspešno. Za zgled lahko omenimo klub štipendistov v kranjski Elektromehaniki, kjer uspešno delujejo. Klub ima redne sestanke na katerih se pogovarjajo o študentskih problemih, o štipendiranju itd. V bodoče bomo morali več narediti v vseh delovnih organizacijah, da v delo mladinske organizacije vključimo čim več mladih intelektualcev.

Prav tako bomo morali več skrbi posvečati mladim inovatorjem.

ŠPORT IN KULTURA

O delu mladinske organizacije na področju športa in kulture, ne bi preveč razpravljali, saj je znano, da je to ena najbolj uspešnih oblik mladinskega dela. V preteklem letu smo se mladi iz vseh sredin uspešno vključevali v sodelovanje na športnih igrah Iskra do organiziranja proslav v TOZD.

SODELOVANJE Z DPO

Za konec bi rad omenil še uspešno sodelovanje mladih z ostalimi DPO na ravni TOZD, DO in SOZD. V večini OO ZSMS je sodelovanje tako z ostalimi DPO kot s samoupravnimi in poslovodnimi organi zadovoljivo. Se pa tudi primeri, da ne morejo uskladiti svojih stališč, bodisi zaradi krivde enih ali drugih. Zato je potrebno skupnemu sodelovanju posvečati več pozornosti.

Predsednik KS ZSMS SOZD
Iztok Urbanc

Beseda urednika

Od programske konference mladine SOZD Iskra je resda minil že poldrugi mesec dni, vendar temeljno gradivo zaradi pomanjkanja prostora v prejšnji številki glasila objavljamo šele danes. Gre za poročilo o delu KS ZSMS SOZD Iskra in program za letošnje leto, ki naj bi tudi OO ZSMS v Iskri služil kot izhodišče letošnjih dejavnosti.

Zaradi obsežnosti teksta v tokratni prilogi, žal, ne moremo objaviti zanimivih prispevkov, ki smo jih napovedovali, vendar zagotovo pridejo na vrsto prihodnjič, v sredini februarja. Predstavili bomo tiste, ki kranjski Iskrini mladini pripravljajo glasilo „MI", vas seznanili z načinom dela in oblikovanjem lista, seveda pa odmerili tudi prostor za aktualne prispevke.

Na zadnjem sestanku komisije za informiranje, ki deluje na ravni SOZD Iskra, smo največ govora namenili prav zbiranju svežih novic, vesti in nasploh krajših prispevkov. Teh je vse premalo, kar smo ob ugotavljanju vzrokov povezali tudi z ne najboljšo udeležbo na sestankih komisije. Vse prepogosto se še dogaja, da informatorji pošiljajo svoje namestnike, ki „niso seznanjeni" z nalogami, to pa seveda zavira delo komisije. Naj še tukaj opozorimo na naslednji sestanek, ki bo v Ljubljani predvidoma v petek, 19. februarja. Predsedniki OO ZSMS in koordinacijskih svetov (pa morda tudi kakšen direktor . . .) opozorite na ta datum svoje informatorje!

Stane Fleischman

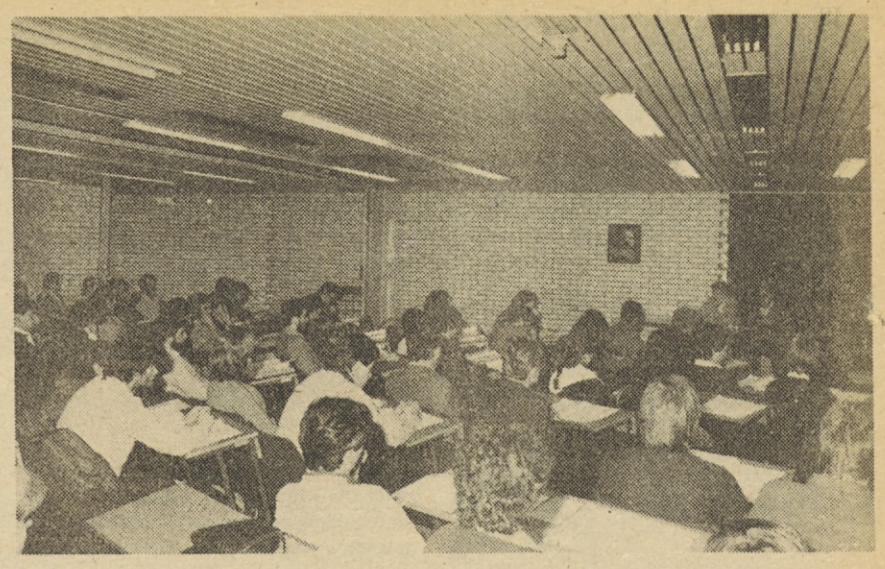

S programske konference ZSMS SOZD ISKRA

Program dela

Izhajajoč iz programskih smernic delovanja koordinacijskega sveta OO ZSMS v SOZD Iskra v letu 1982 posvetil svoje delovanje predvsem naslednjim vprašanjem:

DRUŽBENOEKONOMSKI IN SAMOUPRAVNI POLOŽAJ MLADEGA DELAVCA

I. Na področju utrjevanja družbenoekonomskega in samoupravnega položaja delavca bomo:

a) Usklajevali aktivnosti pri obravnavah planskih dokumentov v mladinski organizaciji SOZD predvsem z vidika izvajanja skupnih funkcij v SOZD. Pri obravnavah bomo posebej analizirali vprašanja, ki so pomembna za položaj mladega delavca tako s stališča zagotavljanja njegovega in skupnega standarda in vlaganj na to področje, kakor tudi z vidika nadaljnjega razvoja materialne osnove dela kot pogoj za določeno socialno varnost.

b) si prizadevali za uveljavljanje dohodkovnih odnosov na temeljih, sprejetih na problemski konferenci sindikata o urejanju dohodkovnih odnosov v SOZD Iskra.

c) Vztrajali, da se čimprej uveljavijo novi odnosi na področju delitve čistega dohodka, sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, ki smo jih zapisali v skupne samoupravne splošne akte s tega področja v SOZD Iskra. Tu bo mladina podpirala vsa prizadevanja, ki bodo doprinesla k sistemu nagrajevanja po rezultatih dela in se oddaljevala od sedanjih, danes še marsikje mezdnih odnosov in uravnilovke znotraj poklicev in med njimi.

d) Vztrajali, da bodo delavci tekoče seznanjeni s položajem v gospodarjenju na vseh ravneh organiziranja v SOZD. V ta namen morajo strokovne službe stalno pripravljati ustrezne celovite in razumljive informacije, ki bodo omogočile uspešno uresničevanje dogovorjene gospodarske stabilizacije

e) Delovali v smeri ustrezne samoupravne organiziranosti na različnih ravneh tako, da bo samoupravna organiziranost resnično zagotovila odločujočo vlogo delavca v sistemu upravljanja. Še posebej bomo pozorni na ustrezne organiziranosti DO skupnega pomena v SOZD Iskra.

IZOBRAŽEVANJE IN KADROVSKA POLITIKA

II. Na področju izobraževanja in kadrovske politike bomo:

a) Ohranili bomo mladinske seminarje na ravni SOZD v okviru stabilizacijskih možnosti in podpirali skupna posvetovanja z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in poslovodnimi organi.

b) Analizirali in usklajevali vse aktivnosti na področju vključevanja mladih iz usmerjenega izobraževanja v proizvodno delo in določili vlogo mladine pri tem.

c) Na vseh ravneh organiziranja ažurirali kadrovske evidence ZSMS v SOZD, kar bo izjemnega pomena za uspešne priprave na volitve v letu 1982.

d) Skupaj z OO ZK so delovali pri sprejemanju mladih, ki so se s svojim delom v samoupravnih organih in mladini izkazali, v vrste ZK.

e) Poživljali aktivnost aktivov štipendistov v DO in ob tem tudi kluba mladih inovatorjev.

f) Podpirali dejavnost Iskrinega izobraževalnega centra in si prizadevali, da bodo čimprej pripravljeni programi izobraževanja iz dela in ob delu. Pri tem bomo zahtevali, naj imajo pri izobraževanju prednost tisti, ki so se izkazali pri delu in aktivnosti v samoupravnih organih ter mladine.

INFORMIRANJE

III. Na področju informiranja bomo:

a) Ohranili dejavnost komisije za informiranje pri KS ZSM SOZD, ki je v zadnjem času povečala aktivnost pri informiranju mladine. V ta namen bomo vztrajali pri izdajanju mladinske priloge glasila Iskre.

b) V posameznih DO proučili možnost za izdajanje mladinskih informativnih listov.

c) Ohranjali kot osnovno obliko informiranja osebno informiranje preko organiziranih razgovorov, tematskih posvetovanj, ustreznih interesnih skupin, sej, itd.

e) Zahtevali, da se v SOZD Iskra pripravi strokovna analiza celovitega koncepta samoupravno politično informiranje v skupni projektni nalogi SOZD.

ŠPORT IN KULTURA

IV. Na področju športa in kulture bomo:

a) Skupaj s sindikatom aktivno sodelovali pri pripravi in izvedbi tradicionalnih športnih prireditev v SOZD ISKRA.

b) Skupaj s sindikatom preverjali možnost za uveljavljanje aktivnega delovnega odmora med delovnim časom in za izgradnjo športnih objektov s prostovoljnim delom, kjer je to mogoče, ob proizvodnih objektih.

c) Oživljali delovanje kulturnih sekcij, ki so ustanovljene po naših OZD in pomagali mladim kulturnim ustvarjalcem.

MLADINSKO PROSTOVOLJNO DELO

V. Na področju mladinskega prostovoljnega dela bomo:

a) Intenzivneje vključevali mlade delavce v mladinske delovne brigade organizirane preko občinskih konferenc ZSMS.

b) Organizirali druge oblike mladinskega prostovoljnega dela kot prispevek mladine k stabilizaciji (prostovoljno delo v proizvodnji, urejanje prostorov itd.)

c) Aktivno sodelovali v mladinski delovni akciji – brigadi Bratstvo in enotnost v okviru EEIJ.

TRADICIJE NOB

VI. Na področju obnavljanja in obujanja tradicij NOB bomo:

a) Še nadalje pospeševali aktivnost pohodnega odreda „Partizanske delavnice 99d", ki je glavni nosilec teh aktivnosti.

b) Podpirali organizacijo „Dneva Iskre – Dneva borca", ki je prerasla v množično manifestacijo delavcev Iskre pripadnosti tradicijam NOB.

c) Krepili samoiniciativnost OO ZSMS pri organiziranju različnih pohodov in drugih oblik obujanja tradicij NOB skupaj z organizacijo ZB.

SODELOVANJE Z MLADINO „EEIJ"

VII. Na področju sodelovanja v okviru EEIJ bomo:

a) Še nadalje delovali v okviru majskih srečanj mladine EEIJ in v okviru brigade „Bratstvo i jedinstvo". V tem okviru si bomo prizadevali tudi za konkretno poslovno sodelovanje v tej panogi.

To je samo okvirni program aktivnosti, ki naj bi jih KS ZSM SOZD Iskre opravljal v letu 1982. Poleg tega se bo mladina skupaj z ostalimi DPO vključevala v reševanje tekočih problemov, ki bodo nastajali pri našem delu in imajo poseben namen za položaj mladega delavca v SOZD Iskra.

SKLEPI KONFERENCE:

- **Mladi se bomo v letu 1982 intenzivno zavzemali za enoten predlog nagrajevanja po delu v SOZD Iskra.**
- **Večjo skrb bomo namenjali kadrovanju v vrstah organizacije ZSMS. Še posebej si bomo prizadevali, da čimveč mladih vključimo v samoupravne in organe družbenopolitičnih organizacij.**
- **V letu 1982 bomo večjo skrb posvetili mladinskemu prostovoljnemu delu. Organizirali bomo mladinsko delovno brigado SOZD Iskra, ki naj bi v soglasju z DO uredila kamp na Dugem otoku.**
- **Z namenom izboljšati kulturno delovanje in angažiranost mladih v SOZD Iskra bomo ustanovili komisijo za kulturo na ravni SOZD, ki bo koordinirala delo posameznih kulturnih komisij in sekcij v delovnih organizacijah.**

Kaj smo storili na področju izobraževanja

(Nadaljevanje s 6. strani)

Praktikanti v TOZD ELA.

stili in odgovornostmi je bil organiziran tečaj iz varstva pri delu

– iz TOZD Trženje so se trije delavci udeležili šole za zunanje trgovinsko izpopolnjevanje v okviru SOZD Iskra

– za delegate in člane samoupravnih organov vse Avtomatike smo v novembru in decembru organizirali interno izobraževanje, o čemer smo tudi že pisali

– v juniju pa so se člani DPO udeležili posvetovanja na temo, razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja, notranja situacija in aktualni mednarodni odnosi".

PROIZVODNO DELO IN POČITNIŠKA PRAKSA

V skladu z zakonom o usmerjenem izobraževanju imajo učenci v okviru učnega programa proizvodno delo, oz. delovno prakso, ki jo izvajajo v neposredni proizvodni. Na listi delovnih in temeljnih organizacij, ki jo je pripravila Gospodarska zbornica Slovenije, je tudi nekaj naših TOZD. Tako je v celotnem letu opravljalo proizvodno prakso v naših TOZD 542 učencev in štipendistov. Največ jih je bilo na obvezni praksi v TOZD Sestavni deli, TOZD Naprave za energetiko in v TOZD Avtomatske in varilne naprave.

Janka Lazarevič

RAZPIS SINDIKALNEGA PRVENSTVA V VELESLALOMU DO – ISKRA – ŠIROKA POTROŠNJA

Razpis tekmovanja za naslednje razrede:

ženske:
„C" (tekmovalke, ki so do 1. 1. 82 dopolnile 40 let)
„B" (tekmovalke od 30. do 39. leta starosti)
„A" (tekmovalke do 29. leta starosti)

moški:
„G" (tekmovalci, ki so do 1. 1. 82 dopolnili 50 let)
„F" (tekmovalci od 45. do 49. leta starosti)
„E" (tekmovalci od 40. do 44. leta starosti)
„D" (tekmovalci od 35. do 39. leta starosti)
„C" (tekmovalci od 30. do 34. leta starosti)
„B" (tekmovalci od 25. do 29. leta starosti)
„A" (tekmovalci do 24. leta starosti)
Š" (štipendisti)

Datum in kraj tekmovanja:
13. 2. 1982 na Starem vrhu na smučišču ob srednji postaji žičnice ob 10. uri.
Razredi: C, B, A – ženske in G, F, E, D – moški tekmujejo na krajši progi
Razredi: C, B, A – moški in štipendisti pa na daljši progi
Prijave potrjene od kadrovske službe pošljite do 4. 2. 1982 na naslov:
ŠILAR JANEZ
ISKRA TGA
64220 ŠKOFJA LOKA
Žrebanje startnih številk bo 9. 2. 1982 v Škofji Loki. O morebitni spremembi kraja in časa tekmovanja boste naknadno obveščeni.

OBVESTILO SMUČARJEM IC, ISE, CAOP, ZORIN, DSSS SOZD IN KOMERCIALNIH PODROČIJ

Komisija za šport in rekreacijo v Iskri Commerce bo tudi to zimo organizirala športne igre. Tekmovanje v veleslalomu in smučarskem teku pa, podobno kot minula leta, ne bo namenjeno le delavkam in delavcem iz Iskre Commerce, pač pa vsem ljubiteljem smučanja, ki delajo v PPC.

Tekmovanje bo v petek, 19. februarja v Kranjski gori. Kot že rečeno se bomo pomerili v veleslalom in smučarskem teku. Najbolje uvrščeni v veleslalomu se bodo uvrstili na poznejše Zimske igre SOZD Iskra, tekmovanje v smučarskem teku pa ne bo izločilno in bo bolj, lahko bi rekli, „interni spopad" med ljubitelji tega zdravega športa v IC, ISE, CAOP, komercialah, DSSS SOZD in ZORIN.

V Kranjsko goro se bomo odpeljali z avtobusi iz Ljubljane ob 12. izpred Iskrine poslovne stavbe na Trgu revolucije. Podrobnejše podatke boste dobili pri svojih športnih referentih, oz. predsednik osnovnih organizacij sindikata. Pri njih oddajte tudi prijavnico, zadnji rok za prijavo pa je 12. februar.

TEKMOVALNI RAZREDI

Veleslalom – moški:

Razred A – do 24. leta starosti
Razred B – od 25. do 29. leta
Razred C – od 30. do 34. leta
Razred D – od 35. do 39. leta
Razred E – od 40. do 45. leta
Razred F – nad 45 let starosti

Veleslalom – ženske:
Razred A – do 29. leta starosti
Razred B – od 30. do 39. leta starosti
Razred C – ki so dopolnile 40 let starosti.

Smučarski tek – moški:
Razred A – tekmovalci do vključno 34. leta starosti
Razred B – tekmovalci od 35. leta starosti naprej

Smučarski tek – ženske:
Razred A – tekmovalke do vključno 29. leta starosti
Razred B – tekmovalke od 30. leta starosti naprej.

SPLOŠNE DOLOČBE

1. Prijavnina je 50,00 dinarjev.
2. Vsak tekmovalec mora tekmovati v svojem starostnem razredu, sicer bodo diskvalificirani.
3. Pritožbe in ugovore bo reševala tričlanska komisija, ki jo bo imenovala komisija za šport in rekreacijo.
4. Tekmovalke in tekmovalci bodo tekmovali na lastno odgovornost. Prireditelj ne prevzema nobene odgovornosti za morebitne poškodbe s trajnejšimi posledicami.
5. Organizator si pridržuje pravico, da spremeni kraj in čas tekmovanja, če bodo to zahtevale okoliščine. O tem bo pravočasno obvestil vse prijavljene.
6. Štirje prvoplasirani iz vsakega starostnega razreda se bodo udeležili „Zimske Iskrijade".
7. Proga za veleslalom bo pravočasno pripravljena, lahko si jo boste tudi ogledali, vendar bo trening na njej prepovedan. Kršitelje tega določila bodo diskvalificirali.
8. Organizator se bo potrudil, da bo tekaška proga dobro pripravljena.
9. Organizator bo omogočil, da bodo prijavljeni lahko tekmovali v veleslalomu in v smučarskem teku.
10. Najbolje uvrščeni bodo prejeli medalje.

4. ZIMSKE ŠPORTNE IGRE TOZD TEL

Komisija za šport in rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata TOZD TEL je v sodelovanju z mladinsko organizacijo organizirala 4. zimske športne igre v tekih in veleslalomu ter sankanju.

V tekih, ki so bili v petek, 22. januarja v Mojstrani, je pri moških zmagal Marjan Baloh, drugi je bil Ljubo Špendov, tretji pa Igor Šorn. V tekmovanju žensk je zmagala Alenka Luks, druga je bila Ivana Gardener, tretja pa Irena Strajnar.

V veleslalomu, ki je potekal v soboto, 23. januarja v Martuljku, je pri moških zmagal Janez Wauch, drugi je bil Igor Šorn, tretji pa Janez Ozebek. Pri ženskah je zmagala Nevenka Habjan, druga je bila Alenka Luks, tretja pa Tanja Ličef.

Tekmovanje v sankanju bo organizirano v mesecu februarju.

Alojz Jug

ISKRA–AVTOMATIKA

Skupščina Aerokluba Ljubljana

V torek, 15. t. m. je potekala v prostorih Centra sistemov za avtomatizacijo v Stegnah 25. redna skupščina Aerokluba Ljubljana. Klub, v katerega je včlanjeno večje število Iskrašev, v prvi vrsti razvija letalski, padalski in modelarski šport z lastno tehnično vzgojo v vseh letalskih panogah. Vzporedno s tem nekateri člani gojijo še letenje z zmaji in baloni. Njihov prispevek je viden, tako pri vzgoji mladine za nadaljnje šolanje v enotah Jugoslovanskega vojnega letalstva in v vzdrževanju letalske usposobljenosti članov, kot rezervnega kadra Jugoslovanskega vojnega letalstva in SLO. S svojo dejavnostjo se torej aktivno vključuje v prizadevanja naše družbe za krepitev obrambne sposobnosti naše države.

Po sprejemu statuta so člani glede na novo notranjo organiziranost opravili tudi volitve članov v predsedstvo kluba. Za naslednjo mandatno dobo so izvolili:
– Albina Vengusta za predsednika predsedstva
– Teobalda Belca za podpredsednika
– Francija Severja za podpredsednika
– ostali člani: Otokar Hluchy, Marjan Kikelj, Bogomil Magajna, Aco Makuc, Janez Pipan, Leopold Strle, Niko Slana, Slavko Šorn.

Predsednik skupščine je postal Ljubo Planinšek, imenovani pa so bili tudi člani displinske komisije in odbora za samoupravni nadzor.

Iz poročil sekcij, v okviru kluba delujejo sekcija za jadralno letalstvo, motorno letalstvo, padalstvo, prosto leteče modele, RC modelarstvo in letenje z zmaji, je bilo razvidno, da predstavlja glavno oviro za nemoteno delovanje vseh sekcij pomanjkanje ustreznih klubskih prostorov in lastnega letališča. Modelarske delavnice, v kateri delujejo sedaj, je bila urejena s prostovoljnim delom tako, da v njej delajo tisti, ki doma nimajo za to ustreznih prostorov. V vseh akcijah letenja in padalstva, tečajih, pripravah na republiška in zvezna tekmovanja pa so gostovali na leščanskem letališču.

Drugi dokaj pereč problem predstavlja pomanjkanje materialnih sredstev, potrebnih za letenje in pomanjkanje domačega materiala, namenjenega modelarski dejavnosti. Iz teh zagat si člani v veliki meri pomagajo s prostovoljnim delom.

Za v bodoče so v Aeroklubu sklenili obdržati obstoječe število članov, ki pokriva zelo velik del Slovenije. Prav tej mladini, ki je zapisana tej športno-tehnični in lahko bi rekli tudi naravoslovni disciplini je potrebno omogočiti, da spozna in osvoji to disciplino tako skozi praktične preizkušnje, kot prek znanja, ki ji ga prenašajo starejši člani kluba. Dosedanji rezultati namreč niso majhni. Omenimo jih samo nekaj:
– 2. mesto na republiškem prvenstvu v Novem mestu (disciplina aero-rally)
– 1., 3. in 8. mesto na akrobatskem državnem prvenstvu v Banja luki
– 4. mesto ekipno na državnem prvenstvu v razredu RC jadralnih modelov
– 1. mesto ekipno in posamično na tekmovanju „Mariborski pokal" 81
– osvojitev 1. mesta na svetovnem prvenstvu iz sekcije prostoletečih modelov itd.

Za dolgoletno sodelovanje in dosežene športne rezultate so na skupščini podelili tudi priznanja in pohvale naslednjim članom: – posmrtno priznanje dolgoletnemu članu in predsedniku kluba Janezu Negodu

– Otokarju Hlochy in za dosežene športne rezultate v letu 1980/81

– Aleksandru Sekirniku za izvrševanje nalog letenja za potrebe JLA, širjenje RC modelarstva ter strokovno pomoč enotam JLA

– Franciju Kavčiču za športne uspehe v 1981. letu

– Matjažu Menceju za uspešno vodenje modelarskega krožka na osnovni šoli Prežihov Voranc v Ljubljani

– Tomažu Trobišu za delo v sekciji

– Tonetu Videnšku – priznanje Ikarus za športne dosežke

– Maksu Berčiču za vzgojo kadrov in organizacijo dela

– Teobaldu Belcu za požrtvovalno delo pri izgradnji novega letališča

– Pavlu Magistru za dolgoletno delo pri vzgoji članstva

– Marjanu Mediču – Ikarusa za športne dosežke – Marjanu Kiklju – prav tako Ikarusa za športne dosežke

– Ikarusa so prejeli še: Zmago Jeršan, Miha Šorn in Matija Škrlec

– od modelarjev pa: Jože Zrimšek, Marjan Zrimšek in Matija Žnidaršič.

Za častna člana sta bila imenovana Vinko Kabaj, ki je že 1935. leta sodeloval v klubu pionirjev slovenskega letalstva in Franc Detter, eden prvih slovenskih motornih pilotov.

V Aeroklubu Ljubljana se zavedajo, da bo potrebno še mnogo narediti, pripraviti premišljene akcijske načrte, na osnovi katerih bodo lahko delovali tudi v zaostrenih gospodarskih pogojih. Vendar pa brez razumevajoče podpore širše družbene skupnosti kot pravijo sami, ne bo šlo!

Š.D.

Zaradi pomanjkanja snega na Javorovici so tekmovanja IEZE s 30. januarja prestavljena na 13. februar.

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra – Industrije za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente – Ljubljana.

– Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

– Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Elektromehanika), Boris Čerin (Elektrozveze), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Franc Kotar (IEZE), Marko Rakušček (Avtoelektrika) – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo.

– Naslov: Ljubljana, Tržaška c. 15, telefon: 263-825 – Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA–DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ČASOPISNE NOVICE

Skopski Večer objavlja, da imajo v Tehnoservisu v Kočanih obsežne načrte za razširitev proizvodnje. Tako nameravajo v kratkem podpisati samoupravni sporazum z Iskro za izdelavo spojnih elementov pri elektroniki, s čimer bodo zaposlili 100 delavk.

Iskra ni zaman dobitnica predlanske nagrade AVNOJ, ki jo je prejela še posebej za dosledno izvajanje novih izdelkov iz domačega razvoja. To velja tudi za elemente za elektroniko – tudi na tem področju pri Iskri niso šli po poti licenc, marveč so s pomočjo domačih strokovnjakov in raziskovalnih organizacij sami razvili tovrstno proizvodnjo. Tako so razvili tudi moderne elemente za elektroniko kot so „pozistorji" in „varistorji" in tako dokazali, da je razvoj lastnega znanja do lastnega izdelka pot mnogih prednosti – ljubljanski Dnevnik.

Beograjska Ekonomska politika je objavila vest, da je Iskra uporabila prvič optični kabel pri telekomunikacijskih zvezah. Med novo telefonsko centralo metaconta 10 C v Cankarjevem domu in mednarodno tranzitno centralo v Ljubljani poteka prenos informacij po steklenih vlaknih. Ta tehnologija bo sedaj prioritetna v proizvodnem programu na področju telekomunikacijske optoelektronike v Iskri.

Ko bodo v delovni organizaciji Iskra Avtoelektrika začeli z redno proizvodnjo novega polizdelka, ki so ga razvili z lastnim znanjem in ustvarjalnostjo in sicer krempljev za avtomobilski alternator, bodo letno prihranili najmanj milijon nemških mark, koliko so doslej morali plačevati tujemu dobavitelju. To je pomemben dosežek ne le za kolektiv Avtoelektrike, temveč tudi pri prizadevanjih za zmanjšanje odvisnosti jugoslovanske avtomobilske industrije od uvoza.

Za uresničitev razvojne naloge so v orodje in opremo vložili približno 10 milijonov dinarjev. Poleg TOZD Inštitut za avtoelektriko so pri uresničevanju obsežne naloge sodelovale tudi druge TOZD v delovni organizaciji. Ob koncu lanskega leta je stekla poskusna proizvodnja in izdelava 6.000 krempljev za alternatorje je dokazala, da so razvojno nalogo uspešno končali. Z redno proizvodnjo bodo začeli v marcu, vendar jim še ne bo uspelo letos doseči predvidene proizvodnje 800 tisoč krempljev, s katerimi bi opremili vse v Avtoelektriki izdelane alternatorje – ljubljansko Delo.

Osnutek družbenega dogovora o strategiji tehnološkega razvoja Jugoslavije se zavzema za podružbljanje tehnologije, s čimer naj bi bila pod določenimi, toda konkretno povsem neopredeljenimi pogoji, vsa znana tehnologija na voljo vsakemu, ki bi jo želel uporabljati. Prav tu se bodo očitno najbolj kresala mnenja, kajti številni gospodarstveniki menijo, da je tako pojmovanje nesprejemljivo. Osnovni pomislek proti prosti uporabi razpoložljive tehnologije je v dejstvu, da jo je moral nekdo razviti in v to vložiti tudi precejšnja sredstva. Če bi sprejeli takšen družbeni dogovor, kot ga predvideva osnutek, bi s tem popolnoma zanikali značaj razvojnega dela kot produkcijskega faktorja. Za kako velika vlaganja gre, ilustrira podatek, da je SOZD Iskra leta 1980 za razvoj namenila nič manj kot 1,1 milijarde dinarjev in da ji torej ni vseeno, ali bo z izkoriščanjem pridobljenih spoznanj v lastnem proizvodnem procesu in s prodajo nekaterih tehnologij konkurentom lahko povrnila stroške, ki jih je imela (ljubljanski Dnevnik).

Zagrebške Školske novine so komentirale zagrebško televizijsko oddajo „Ali obstaja jugoslovanski računalnik?" Pri tem so navedle, da Iskra ob sodelovanju z Elektrotehnično fakulteto iz Ljubljane in Vojnotehničnim inštitutom iz Beograda vlaga velika sredstva in napore za razvoj proizvodnje polprevodniških integriranih mikrosklopov. Danes je Iskra tehnično in tehnološko pripravljena za proizvodnjo VMOS, NMOS in PMOS integriranih sklopov.

Zbral in uredil Marjan Kralj

KRIŽANKA ŠTEV.22

VODORAVNO:

1. slovenski pisatelj (Tone), 8. ime slovenske pisateljice Vašte, 12. skopljenec, evnuh, 13. zveza držav, 16. ime ameriškega satirika Buchwalda, 17. rimska boginja jutranje zarje, 19. mera za ritem, 20. Lojze Dolinar, 21. stara površinska mera, 22. poziv, klic, 23. poseben položaj v šahovski igri, 25. posledica soparnosti, 27. predlog, 28. živ organizem, ki gradi svoje telo s fotosintezo iz anorganskih snovi, 30. najstarejša doba srednjega veka geološke zgodovine Zemlje, triada, 33. italijanska filmska igralka (Sofia), 34. mravlja (zastarelo), 35. prepir, prerekanje, 36. slovenski slikar (France, r. 1926), 37. plemenit, nedosegljiv ali težko dosegljiv cilj, 39. pobiralec naročnine, 42. založba Obzorja, 43. površinsko tkivo pri drevesih, 44. ženski pevski glas, 46. skrbnost, 49. ime humorista Gašperšiča, 50. Owen Robert, 51. enovalentni radikal ogljika in vodika, baza alkohola, 52. časopisni oglas, 55. doba, razdobje, 56. drugo ime za skalno jerebico, 58. navpičen drog na ladji za nameščanje jader, 60. mlinski žleb, 61. pisec analov.

NAVPIČNO:

1. indijanska trofeja, 2. reka v Makedoniji, 3. Estonec, 4. enaki črki, 5. rimska boginja jeze (iz istih črk kot RAI), 6. duša umrlih pri starih Slovanih, 7. strupen alkaloid iz volčje češnje, 8. rimska dve, 9. prečni drog v kozolcu, 10. rudar, 11. načelno strogo odrekanje užitkom, 13. dolgorepa papiga z močnim kljunom, 14. šaljiv vzdevek za Vojvodinca, 15. knjiga zemljevidov, 18. pristanišče v Alžiriji, 24. ženske, ki s svojim življenjem jamčijo za nekaj, 25. naš alpski smučar (Boris), 26. ime ruskega filmskega igralca Vidova, 29. pritok Save pri Medvodah, 30. zakoličena smer ceste, 31. poškodba, 32. ime slovenske slikarke Kobilce, 34. luna, ko je zatemnjena vsa njena površina, 36. del nekdanjega kmečkega, sobnega pohištva, 37. prostor, ki je izsekan, 38. akademski naslov, 39. pravoslavna podoba, 40. primorski naziv za starega očeta, 41. pravokotna projekcija predmeta na vodoravno ravnino, 43. družbeni položaj, 45. krilo poslopja, 47. ime italijanske popevkarice Pavone, 48. veliko, večstanovanjsko poslopje, 53. desni pritok Visle, Poljska, 54. mesto v Bački, na desnem bregu Tise, 55. italijanski naftni koncern, 57. kemijski znak za renij, 59. Ravnik Ludvik.

Rešitev križanke 21

VODORAVNO:
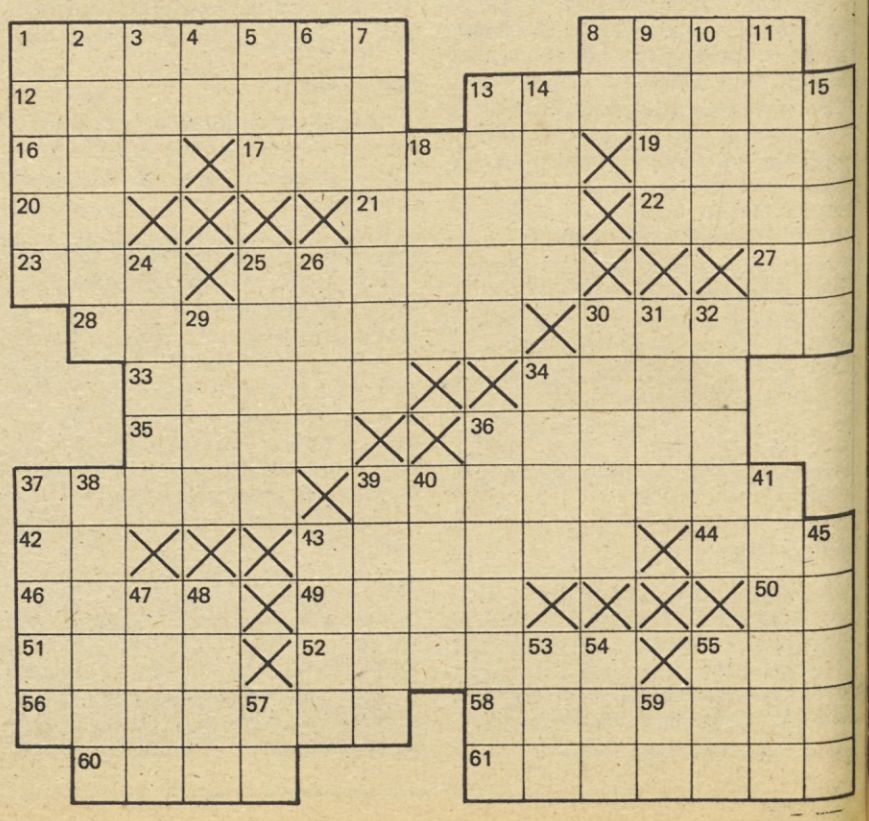
1. grška, 6. smalta, 12. lotion, 14. storilka, 16. Ajas, 17. ostanek, 19. TK, 20. kat, 21. petarda, 22. kor, 23. Akita, 25. oni, 26. lava, 27. Sora, 29. ena, 31. Esk, 32. štrena, 34. Avesta, 36. kit, 37. ami, 39. Anka, 40. Daka, 41. aki, 43. Dante, 46. INA, 47. Toronto, 50. jen, 51. SD, 52. terenka, 53. vera, 54. karamela, 56. Tartar, 58. lamela, 59. Atene.